

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת
ויקהל תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת עֵדְיוֹת פֶּרֶק ב

א. רַבִּי חֲנִינָא סְגַן הַכֹּהֲנִים הֵעִיד אַרְבָּעָה דְּבָרִים: מִימֵיהֶם שֶׁל כֹּהֲנִים לֹא נִמְנְעוּ מִלִּשְׁרֹף אֶת הַבָּשָׂר שֶׁנִּטְמָא בְּוֻלַד הַטֻּמְאָה, עִם הַבָּשָׂר שֶׁנִּטְמָא בְּאַב הַטֻּמְאָה, אַף־עַל־פִּי שֶׁמּוֹסִיפִין טֻמְאָה עַל טֻמְאָתוֹ. הוֹסִיף רַבִּי עֲקִיבָא: מִימֵיהֶם שֶׁל כֹּהֲנִים לֹא נִמְנְעוּ מִלְּהַדְלִיק אֶת הַשֶּׁמֶן שֶׁנִּפְסַל בְּטִבּוּל יוֹם, בְּנֵר שֶׁנִּטְמָא בְּטֻמְאַת מֵת, אַף־עַל־פִּי שֶׁמּוֹסִיפִין טֻמְאָה עַל טֻמְאָתוֹ: ב. אָמַר רַבִּי חֲנִינָא סְגַן הַכֹּהֲנִים: מִיָּמַי לֹא רָאִיתִי עוֹר יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֵפָה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: מִדְּבָרָיו לָמַדְנוּ, שֶׁהַמַּפְשִׁיט אֶת הַבְּכוֹר, וְנִמְצָא טְרֵפָה – שֶׁיֵּאוֹתוּ הַכֹּהֲנִים בְּעוֹרוֹ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: ׳לֹא רָאִינוּ׳ – אֵינוֹ רְאָיָה, אֶלָּא יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֵפָה: ג. אַף הוּא הֵעִיד עַל כְּפָר קָטָן שֶׁהָיָה בְּצַד יְרוּשָׁלַיִם, וְהָיָה בּוֹ זָקֵן אֶחָד, וְהָיָה מַלְוֶה לְכָל בְּנֵי הַכְּפָר, וְכוֹתֵב בִּכְתַב יָדוֹ, וַאֲחֵרִים חוֹתְמִים; וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְהִתִּירוּ. לְפִי דַּרְכְּךָ אַתָּה לָמֵד: שֶׁהָאִשָּׁה כּוֹתֶבֶת אֶת גִּטָּהּ, וְהָאִישׁ כּוֹתֵב אֶת שׁוֹבָרוֹ, שֶׁאֵין קִיּוּם הַגֵּט אֶלָּא בְּחוֹתְמָיו. וְעַל מַחַט שֶׁנִּמְצֵאת בַּבָּשָׂר – שֶׁהַסַּפִּין וְהַיָּדַיִם טְהוֹרוֹת וְהַבָּשָׂר טָמֵא. וְאִם נִמְצֵאת בַּפֶּרֶשׁ – הַכֹּל טָהוֹר: ד. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אָמַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל לִפְנֵי חֲכָמִים בַּכֶּרֶם בְּיַבְנֶה: עַל בֵּיצָה טְרוּפָה שֶׁהִיא נְתוּנָה עַל־גַּבֵּי יָרָק שֶׁל תְּרוּמָה – שֶׁהִיא חִבּוּר. וְאִם הָיְתָה כְּמִין כּוֹבַע – אֵינָהּ חִבּוּר. וְעַל שִׁבֹּלֶת שֶׁבַּקָּצִיר וְרֹאשָׁהּ מַגִּיעַ לַקֶּמַח: אִם נִקְצֶרֶת עִם הַקֶּמַח – הֲרֵי הִיא שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת; וְאִם לָאו – הֲרֵי הִיא שֶׁל עֲנִיִּים. וְעַל גִּנָּה קְטַנָּה שֶׁהִיא מְקֻפֶּפֶת עָרִיס, אִם יֵשׁ בָּהּ כְּמִלֹּא בּוֹצֵר וְסַלּוֹ מִכָּאן, וּמִלֹּא בּוֹצֵר וְסַלּוֹ מִכָּאן – תִּזָּרַע. וְאִם לָאו – לֹא תִזָּרַע: ה. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אָמְרוּ לִפְנֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל, וְלֹא אָמַר בָּהֶם לֹא אִסּוּר וְהֶתֵּר, וּפֵרְשָׁן רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן מַתְיָא: הַמֵּפִיס מֵרְסָא בַּשַּׁבָּת: אִם לַעֲשׂוֹת לָהּ פֶּה – חַיָּב, וְאִם לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה לֵחָה – פָּטוּר. וְעַל הַצָּד נָחָשׁ בַּשַּׁבָּת: אִם מִתְעַסֵּק שֶׁלֹּא יִשְׁכְּנוּ – פָּטוּר. וְאִם לִרְפוּאָה – חַיָּב. וְעַל לְפָסִין אִירוֹנִיּוֹת – שֶׁהֵם טְהוֹרוֹת בְּאֹהֶל הַמֵּת, וּטְמֵאוֹת בְּמַשָּׂא הַזָּב. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן צָדוֹק אוֹמֵר: אַף בְּמַשָּׂא הַזָּב – טְהוֹרוֹת, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלַאכְתָּן: ו. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אָמַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל, וְלֹא הוֹדָה לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא: הַשּׁוּם וְהַבֹּסֶר וְהַמְּלִילוֹת, שֶׁרִסְקָן מִבְּעוֹד יוֹם, שֶׁרַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: יִגְמֹר מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ, וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: לֹא יִגְמֹר: ז. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אָמְרוּ לִפְנֵי רַבִּי עֲקִיבָא, שְׁנַיִם מִשּׁוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְאֶחָד מִשּׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. שְׁנַיִם מִשּׁוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: יוֹצֵאת אִשָּׁה בְּעִיר שֶׁל זָהָב, וּמַפְרִיחֵי יוֹנִים פְּסוּלִים לְעֵדוּת. וְאֶחָד מִשּׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: הַשֶּׁרֶץ בִּפְנֵי חֲלָדָה, וּמְהַלֶּכֶת עַל־גַּבֵּי כִּכָּרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה, סָפֵק נָגַע סָפֵק לֹא נָגַע – סְפֵקוֹ טָהוֹר: ח. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא; עַל שְׁנַיִם הוֹדוּ לוֹ, וְעַל אֶחָד לֹא

הוֹדוּ לוֹ. עַל סַנְדָּל שֶׁל סַיָּדִים - שֶׁהוּא טָמֵא מִדְּרָס. וְעַל שְׁיָרֵי תַּנּוּר - אַרְבָּעָה. שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים: שְׁלֹשָׁה. וְהוֹדוּ לוֹ. וְעַל אֶחָד לֹא הוֹדוּ לוֹ: עַל כִּסֵּא שֶׁנִּטְּלוּ שְׁנַיִם מֵחִפּוּיָו זֶה בְּצַד זֶה, שֶׁרַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּא, וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין: ט. הוּא הָיָה אוֹמֵר: הָאָב זוֹכֶה לַבֵּן - בְּנוֹי, וּבְכֹחַ, וּבְעֹשֶׁר, וּבְחָכְמָה, וּבְשָׁנִים, וּבְמִסְפָּר הַדּוֹרוֹת לְפָנָיו, וְהוּא הַקֵּץ, שֶׁנֶּאֱמַר (יְשַׁעְיָה מא, ד): "קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ", אַף־עַל־פִּי שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית טו, יג): "וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה", וְנֶאֱמַר (שָׁם שָׁם, טז): "וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה": י. אַף הוּא הָיָה אוֹמֵר חֲמִשָּׁה דְּבָרִים שֶׁל שְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ: מִשְׁפַּט דּוֹר הַמַּבּוּל, שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ. מִשְׁפַּט אִיּוֹב, שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ. מִשְׁפַּט הַמִּצְרִיִּים, שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ. מִשְׁפַּט גּוֹג וּמָגוֹג לֶעָתִיד לָבוֹא, שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ. מִשְׁפַּט רְשָׁעִים בְּגֵיהִנֹּם, שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר (יְשַׁעְיָה סו, כג): "וְהָיָה מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ". רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר: מִן הַפֶּסַח וְעַד הָעֲצֶרֶת, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם): "וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ":

מַסֶּכֶת עֵדִיּוֹת פֶּרֶק ג

א. כָּל הַמְּטַמְּאִין בְּאֹהֶל, שֶׁנֶּחְלְקוּ וְהִכְנִיסָן לְתוֹךְ הַבַּיִת - רַבִּי דּוֹסָא בֶּן הַרְכִּינַס מְטַהֵר, וַחֲכָמִים מְטַמְּאִין. כֵּיצַד? הַנּוֹגֵעַ בִּכְשֵׁנֵי חֲצָאֵי זֵיתִים מִן הַנְּבֵלָה אוֹ נוֹשְׂאָן; וּבַמֵּת, הַנּוֹגֵעַ בְּכַחֲצִי זַיִת וּמַאֲהִיל עַל כַּחֲצִי זַיִת; אוֹ נוֹגֵעַ בְּכַחֲצִי זַיִת, וְכַחֲצִי זַיִת מַאֲהִיל עָלָיו; וּמַאֲהִיל עַל כִּשְׁנֵי חֲצָאֵי זֵיתִים; מַאֲהִיל עַל כַּחֲצִי זַיִת, וְכַחֲצִי זַיִת מַאֲהִיל עָלָיו - רַבִּי דּוֹסָא בֶּן הַרְכִּינַס מְטַהֵר, וַחֲכָמִים מְטַמְּאִין. אֲבָל הַנּוֹגֵעַ בְּכַחֲצִי זַיִת, וְדָבָר אַחֵר מַאֲהִיל עָלָיו וְעַל כַּחֲצִי זַיִת; אוֹ מַאֲהִיל עַל כַּחֲצִי זַיִת, וְדָבָר אַחֵר מַאֲהִיל עָלָיו וְעַל כַּחֲצִי זַיִת - טָהוֹר. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: אַף בָּזֶה רַבִּי דּוֹסָא מְטַהֵר, וַחֲכָמִים מְטַמְּאִין. הַכֹּל טָמֵא, חוּץ מִן הַמַּגָּע עִם הַמַּשָּׂא, וְהַמַּשָּׂא עִם הָאֹהֶל. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁהוּא מִשֵּׁם אֶחָד - טָמֵא. מִשְּׁנֵי שֵׁמוֹת - טָהוֹר: ב. אֹכֶל פָּרוּד, אֵינוֹ מִצְטָרֵף, דִּבְרֵי רַבִּי דּוֹסָא בֶּן הַרְכִּינַס. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מִצְטָרֵף. מְחַלְּלִין מַעֲשֵׂר שֵׁנִי עַל אֲסִימוֹן, דִּבְרֵי רַבִּי דּוֹסָא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין מְחַלְּלִין. מַטְבִּילִין יָדַיִם לַחַטָּאת, דִּבְרֵי רַבִּי דּוֹסָא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אִם נִטְמְאוּ יָדָיו - נִטְמָא גּוּפוֹ: ג. מְעִי אֲבַטִּיחַ וּקְנִיבַת יָרָק שֶׁל תְּרוּמָה - רַבִּי דּוֹסָא מַתִּיר לַזָּרִים, וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. חָמֵשׁ רְחֵלוֹת גְּזוּזוֹת מָנֶה מָנֶה וּפָרַס, חַיָּבוֹת בְּרֵאשִׁית הַגֵּז, דִּבְרֵי רַבִּי דּוֹסָא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: חָמֵשׁ רְחֵלוֹת כָּל שֶׁהֵן: ד. כָּל הַחוּצָלוֹת טְמֵאוֹת טְמֵא מֵת, דִּבְרֵי רַבִּי דּוֹסָא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מִדְּרָס. כָּל הַקְּלִיעוֹת טְהוֹרוֹת, חוּץ מִשֶּׁל גַּלְגִּילוֹן, דִּבְרֵי רַבִּי דּוֹסָא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: כֻּלָּם טְמֵאוֹת, חוּץ מִשֶּׁל צַמָּרִים: ה. הַקֶּלַע שֶׁבִּית קִבּוּל שֶׁלָּהּ אָרוּג - טְמֵאָה. וְשֶׁל עוֹר - רַבִּי דּוֹסָא בֶּן הַרְכִּינַס

מְטַהֵר, וַחֲכָמִים מְטַמְּאִין. נִפְסַק בֵּית אֶצְבַּע שֶׁלָּהּ - טְהוֹרָה. בֵּית הַפִּקְיַע שֶׁלָּהּ - טְמֵאָה: ו. הַשְּׁבוּיָה אוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה, דִּבְרֵי רַבִּי דּוֹסָא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יֵשׁ שְׁבוּיָה אוֹכֶלֶת, וְיֵשׁ שְׁבוּיָה שֶׁאֵינָהּ אוֹכֶלֶת. כֵּיצַד? הָאִשָּׁה שֶׁאָמְרָה: 'נִשְׁבֵּיתִי וּטְהוֹרָה אֲנִי' - אוֹכֶלֶת, שֶׁהַפֶּה שֶׁאָסַר הוּא הַפֶּה שֶׁהִתִּיר. וְאִם יֵשׁ עֵדִים שֶׁנִּשְׁבֵּית, וְהִיא אוֹמֶרֶת: 'טְהוֹרָה אֲנִי' - אֵינָהּ אוֹכֶלֶת: ז. אַרְבָּעָה סְפֵקוֹת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְטַמֵּא, וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין. כֵּיצַד? הַטָּמֵא עוֹמֵד וְהַטָּהוֹר עוֹבֵר, הַטָּהוֹר עוֹמֵד וְהַטָּמֵא עוֹבֵר, טָמְאָה בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד, וְטַהֲרָה בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, טַהֲרָה בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וְטָמְאָה בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, סָפֵק נָגַע סָפֵק לֹא נָגַע, סָפֵק הֶאֱהִיל סָפֵק לֹא הֶאֱהִיל, סָפֵק הֵסִיט סָפֵק לֹא הֵסִיט - רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְטַמֵּא, וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין: ח. שִׁלְשָׁה דְּבָרִים רַבִּי צָדוֹק מְטַמֵּא, וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין: מַסְמֵר הַשֻּׁלְחָנִי, וְאָרוֹן שֶׁל גָּרוֹסוֹת, וּמַסְמֵר שֶׁל אֶבֶן שָׁעוֹת - רַבִּי צָדוֹק מְטַמֵּא, וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין: ט. אַרְבָּעָה דְּבָרִים רַבָּן גַּמְלִיאֵל מְטַמֵּא, וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין: כִּסּוּי טֶנִי שֶׁל מַתָּכוֹת שֶׁל בַּעֲלֵי בָּתִּים, וּתְלוּי הַמַּגְרֵדוֹת, וְגִלְמֵי כְּלֵי מַתָּכוֹת, וְטַבְלָא שֶׁנֶּחְלְקָה לִשְׁנַיִם. וּמוֹדִים חֲכָמִים לְרַבָּן גַּמְלִיאֵל, בְּטַבְלָא שֶׁנֶּחְלְקָה לִשְׁנַיִם, אֶחָד גָּדוֹל וְאֶחָד קָטָן: הַגָּדוֹל - טָמֵא, וְהַקָּטָן - טָהוֹר: י. שִׁלְשָׁה דְּבָרִים רַבָּן גַּמְלִיאֵל מַחְמִיר בְּדִבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי: אֵין טוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין מִיּוֹם־טוֹב לַשַּׁבָּת, וְאֵין זוֹקְפִין אֶת הַמְּנוֹרָה בְּיוֹם־טוֹב, וְאֵין אוֹפִין פִּתִּין גְּרִיצִין אֶלָּא רְקִיקִין. אָמַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל: מִימֵיהֶן שֶׁל בֵּית אַבָּא לֹא הָיוּ אוֹפִין פִּתִּין גְּרִיצִין אֶלָּא רְקִיקִין. אָמְרוּ לוֹ: מַה נַּעֲשֶׂה לְבֵית אָבִיךָ, שֶׁהָיוּ מַחְמִירִין עַל עַצְמָן, וּמְקִלִּין עַל יִשְׂרָאֵל, לִהְיוֹת אוֹפִין פִּתִּין גְּרִיצִין וָחֳרִי!: יא. אַף הוּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים לְהָקֵל: מְכַבְּדִין בֵּין הַמִּטּוֹת, וּמַנִּיחִין אֶת הַמֻּגְמָר בְּיוֹם־טוֹב, וְעוֹשִׂים גְּדִי מְקֻלָּס בְּלֵילֵי פְּסָחִים. וַחֲכָמִים אוֹסְרִים: יב. שִׁלְשָׁה דְּבָרִים רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה מַתִּיר, וַחֲכָמִים אוֹסְרִין: פָּרָתוֹ יוֹצְאָה בִּרְצוּעָה שֶׁבֵּין קַרְנֶיהָ, וּמְקָרְדִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם־טוֹב, וְשׁוֹחֲקִין אֶת הַפִּלְפְּלִין בָּרֵחַיִם שֶׁלָּהֶן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵין מְקָרְדִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם־טוֹב, מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חַבּוּרָה, אֲבָל מְקַרְצְפִין. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין מְקָרְדִין, אַף לֹא מְקַרְצְפִין:

מַסֶּכֶת עֵדֻיּוֹת פֶּרֶק ד

א. אֵלּוּ דְּבָרִים מִקְּלֵי בֵּית־שַׁמַּאי וּמֵחֻמְרֵי בֵּית־הִלֵּל: בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְּיוֹם־טוֹב, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: תֵּאָכֵל. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: לֹא תֵאָכֵל. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: שְׁאוֹר בְּכַזַּיִת וְחָמֵץ בְּכַכּוּתֶבֶת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: זֶה וָזֶה בְּכַזַּיִת: ב. בְּהֵמָה שֶׁנּוֹלְדָה בְּיוֹם־טוֹב - הַכֹּל מוֹדִים שֶׁהִיא מֻתֶּרֶת. וְאֶפְרוֹחַ שֶׁיָּצָא מִן הַבֵּיצָה - הַכֹּל מוֹדִים שֶׁהוּא אָסוּר. הַשּׁוֹחֵט חַיָּה וָעוֹף בְּיוֹם־טוֹב - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים:

יַחְפֹּר בַּדֶּקֶר וִיכַסֶּה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: לֹא יִשְׁחֹט, אֶלָּא אִם־כֵּן הָיָה לוֹ עָפָר מוּכָן. וּמוֹדִים שֶׁאִם שָׁחַט - שֶׁיַּחְפֹּר בַּדֶּקֶר וִיכַסֶּה. שֶׁאֵפֶר כִּירָה מוּכָן הוּא: ג. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: הֶבְקֵר לָעֲנִיִּים - הֶבְקֵר. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵינוֹ הֶבְקֵר, עַד שֶׁיְּבַקֵּר אַף לָעֲשִׁירִים כַּשְּׁמִטָּה. כָּל עָמְרֵי הַשָּׂדֶה שֶׁל קַב קַב, וְאֶחָד שֶׁל אַרְבָּעָה קַבִּין וּשְׁכָחוֹ - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵינוֹ שִׁכְחָה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: שִׁכְחָה: ד. הָעֹמֶר שֶׁהוּא סָמוּךְ לַגַּפָּה וְלַגָּדִישׁ וְלַבָּקָר וְלַכֵּלִים וּשְׁכָחוֹ - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵינוֹ שִׁכְחָה. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים: שִׁכְחָה: ה. כֶּרֶם רִבָּעִי - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין לוֹ חֹמֶשׁ וְאֵין לוֹ בְּעוּר. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: יֵשׁ לוֹ חֹמֶשׁ וְיֵשׁ לוֹ בְּעוּר. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יֵשׁ לוֹ פֶּרֶט וְיֵשׁ לוֹ עוֹלֲלוֹת, וְהָעֲנִיִּים פּוֹדִים לְעַצְמָן. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: כֻּלּוֹ לַגַּת: ו. חָבִית שֶׁל זֵיתִים מְגֻלְגָּלִים - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵינוֹ צָרִיךְ לְנַקֵּב. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: צָרִיךְ לְנַקֵּב. וּמוֹדִים, שֶׁאִם נִקְּבָהּ וּסְתָמוּהָ שֶׁטְּמֵאִים, שֶׁהִיא טְהוֹרָה. הַסָּךְ בְּשֶׁמֶן טָהוֹר וְנִטְמָא, יָרַד וְטָבַל - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא מְנַטֵּף - טָהוֹר. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: כְּדֵי סִיכַת אֵבֶר קָטָן. וְאִם הָיָה שֶׁמֶן טָמֵא מִתְּחִלָּתוֹ - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: כְּדֵי סִיכַת אֵבֶר קָטָן. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מַשְׁקֶה טוֹפֵחַ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם בֵּית־הִלֵּל: טוֹפֵחַ וּמַטְפִּיחַ: ז. הָאִשָּׁה מִתְקַדֶּשֶׁת בִּדִינָר וּבְשָׁוֶה דִּינָר, כִּדְבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי; וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: בִּפְרוּטָה וּבְשָׁוֶה פְּרוּטָה. וְכַמָּה הִיא פְּרוּטָה? אֶחָד מִשְּׁמוֹנָה בְּאִסָּר הָאִיטַלְקִי. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: פּוֹטֵר הוּא אֶת אִשְׁתּוֹ בְּגֵט יָשָׁן, וּבֵית־הִלֵּל אוֹסְרִין. אֵיזֶהוּ גֵט יָשָׁן? כָּל שֶׁנִּתְיַחֵד עִמָּהּ אַחַר שֶׁכָּתְבוֹ לָהּ. הַמְגָרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, וְלָנָה עִמּוֹ בַּפְּנְדְּקִי - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵינָהּ צְרִיכָה מִמֶּנּוּ גֵּט שֵׁנִי. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: צְרִיכָה מִמֶּנּוּ גֵּט שֵׁנִי. אֵימָתַי? בִּזְמַן שֶׁנִּתְגָּרְשָׁה מִן הַנִּשּׂוּאִין. אֲבָל אִם נִתְגָּרְשָׁה מִן הָאֵרוּסִין - אֵינָהּ צְרִיכָה מִמֶּנּוּ גֵּט שֵׁנִי, מִפְּנֵי שֶׁאֵין לִבּוֹ גַּס בָּהּ: ח. בֵּית־שַׁמַּאי מַתִּירִין אֶת הַצָּרוֹת לָאַחִים, וּבֵית־הִלֵּל אוֹסְרִין. חָלְצוּ - בֵּית־שַׁמַּאי פּוֹסְלִין מִן הַכְּהֻנָּה, וּבֵית־הִלֵּל מַכְשִׁירִין. נִתְיַבְּמוּ, בֵּית־שַׁמַּאי מַכְשִׁירִין, וּבֵית־הִלֵּל פּוֹסְלִין. וְאַף־עַל־פִּי שֶׁאָלוּ פּוֹסְלִין וְאֵלּוּ מַכְשִׁירִין, לֹא נִמְנְעוּ בֵּית־שַׁמַּאי מִלִּשָּׂא נָשִׁים מִבֵּית־הִלֵּל, וְלֹא בֵּית־הִלֵּל מִלִּשָּׂא נָשִׁים מִבֵּית־שַׁמַּאי, וְכָל הַטְּהָרוֹת וְהַטְּמֵאוֹת, שֶׁהָיוּ אֵלּוּ מְטַהֲרִין וְאֵלּוּ מְטַמְּאִין, לֹא נִמְנְעוּ לִהְיוֹת עוֹשִׂים טְהָרוֹת אֵלּוּ עַל גַּב אֵלּוּ: ט. שְׁלֹשָׁה אַחִים, שְׁנַיִם מֵהֶם נְשׂוּאִים לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת וְאֶחָד מֻפְנֶה, מֵת אֶחָד מִבַּעֲלֵי אֲחָיוֹת, וְעָשָׂה בָּהּ מֻפְנֶה מַאֲמָר, וְאַחַר־כָּךְ מֵת אָחִיו הַשֵּׁנִי - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ, וְהַלָּה תֵּצֵא מִשּׁוּם אֲחוֹת אִשָּׁה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מוֹצִיא אֶת אִשְׁתּוֹ

בְּגֵט וַחֲלִיצָה, וְאֶת אֵשֶׁת אָחִיו בַּחֲלִיצָה. זוֹ הִיא שֶׁאָמְרוּ: ׳אִי לוֹ עַל אִשְׁתּוֹ, וְאִי לוֹ עַל אֵשֶׁת אָחִיו׳: י. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ מִתַּשְׁמִישׁ־הַמִּטָּה - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: שַׁבָּת אֶחָת. הַמַּפֶּלֶת לְאוֹר שְׁמוֹנִים וְאֶחָד - בֵּית־שַׁמַּאי פּוֹטְרִין מִן הַקָּרְבָּן, וּבֵית־הִלֵּל מְחַיְּבִין. סָדִין בְּצִיצִית - בֵּית־שַׁמַּאי פּוֹטְרִין, וּבֵית־הִלֵּל מְחַיְּבִים. כַּלְכָּלַת הַשַּׁבָּת - בֵּית־שַׁמַּאי פּוֹטְרִין, וּבֵית־הִלֵּל מְחַיְּבִין: יא. מִי שֶׁנָּדַר נְזִירוּת מְרֻבָּה, וְהִשְׁלִים נְזִירוּתוֹ, וְאַחַר־כָּךְ בָּא לָאָרֶץ - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: נָזִיר שִׁלְשִׁים יוֹם. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: נָזִיר בַּתְּחִלָּה. מִי שֶׁהָיוּ שְׁתֵּי כִתֵּי עֵדִים מְעִידוֹת אוֹתוֹ, אֵלּוּ מְעִידִים שֶׁנָּדַר שְׁתַּיִם, וְאֵלּוּ מְעִידִים שֶׁנָּדַר חָמֵשׁ - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: נֶחְלְקָה הָעֵדוּת וְאֵין כָּאן נְזִירוּת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: יֵשׁ בִּכְלָל חָמֵשׁ שְׁתַּיִם, שֶׁיִּהְיֶה נָזִיר שְׁתַּיִם: יב. אָדָם שֶׁהוּא נָתוּן תַּחַת הַסֵּדֶק - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵינוֹ מֵבִיא אֶת הַטָּמְאָה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אָדָם חָלוּל הוּא, וְהַצַּד הָעֶלְיוֹן מֵבִיא אֶת הַטָּמְאָה:

מַסֶּכֶת עֵדְיוֹת פֶּרֶק ה

א. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שִׁשָּׁה דְּבָרִים מִקְּלֵי בֵּית־שַׁמַּאי וּמֵחְמְרֵי בֵּית־הִלֵּל: דַּם נְבֵלוֹת - בֵּית־שַׁמַּאי מְטַהֲרִין, וּבֵית־הִלֵּל מְטַמְּאִין. בֵּיצַת הַנְּבֵלָה: אִם יֵשׁ כַּיּוֹצֵא בָּהּ נִמְכֶּרֶת בַּשּׁוּק - מֻתֶּרֶת. וְאִם לָאו - אֲסוּרָה, כִּדְבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי, וּבֵית־הִלֵּל אוֹסְרִין. וּמוֹדִים בְּבֵיצַת טְרֵפָה שֶׁהִיא אֲסוּרָה, מִפְּנֵי שֶׁגְּדֵלָה בְּאִסּוּר. דַּם נָכְרִית וְדַם טָהֳרָה שֶׁל מְצֹרָעַת - בֵּית־שַׁמַּאי מְטַהֲרִין. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: כְּרֵקָה וּכְמֵימֵי רַגְלֶיהָ. אוֹכְלִין פֵּרוֹת שְׁבִיעִית בְּטוּבָה וְשֶׁלֹּא בְּטוּבָה, כִּדְבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי; וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵין אוֹכְלִים אֶלָּא בְּטוּבָה. הַחֻמֶּת - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: צְרוּרָה עוֹמֶדֶת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵינָהּ צְרוּרָה: ב. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: שִׁשָּׁה דְּבָרִים מִקְּלֵי בֵּית־שַׁמַּאי וּמֵחְמְרֵי בֵּית־הִלֵּל: הָעוֹף עוֹלֶה עִם הַגְּבִינָה עַל הַשֻּׁלְחָן וְאֵינוֹ נֶאֱכָל, כִּדְבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי; וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵינוֹ עוֹלֶה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל. תּוֹרְמִין זֵיתִים עַל שֶׁמֶן, וַעֲנָבִים עַל יַיִן, כִּדְבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי; וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵין תּוֹרְמִין. הַזּוֹרֵעַ אַרְבַּע אֲמוֹת שֶׁבַּכֶּרֶם, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: קִדֵּשׁ שׁוּרָה אֶחָת, וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: קִדֵּשׁ שְׁתֵּי שׁוּרוֹת. הַמְּעִיסָה - בֵּית־שַׁמַּאי פּוֹטְרִין, וּבֵית־הִלֵּל מְחַיְּבִין. מַטְבִּילִין בְּחַרְדְּלִית, כִּדְבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי; וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵין מַטְבִּילִין. גֵּר שֶׁנִּתְגַּיֵּר עַרְבֵי פְסָחִים - בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים: טוֹבֵל וְאוֹכֵל אֶת פִּסְחוֹ לָעֶרֶב. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: הַפּוֹרֵשׁ מִן הָעָרְלָה, כְּפוֹרֵשׁ מִן הַקֶּבֶר: ג. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים מִקְּלֵי בֵּית־שַׁמַּאי וּמֵחְמְרֵי בֵּית־הִלֵּל: קֻהֳלַת - אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם, כִּדְבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי; וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מְטַמֵּא אֶת הַיָּדַיִם. מֵי

חַטָּאת שֶׁעָשׂוּ מִצְוָתָן - בֵּית־שַׁמַּאי מְטַהֲרִין, וּבֵית־הִלֵּל מְטַמְּאִין. הַקֻּצָּח - בֵּית־שַׁמַּאי מְטַהֲרִין וּבֵית־הִלֵּל מְטַמְּאִין. וְכֵן לַמַּעֲשְׂרוֹת: ד. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: שְׁנֵי דְבָרִים מִקֶּלֵי בֵית־שַׁמַּאי וּמֵחֲמִרֵי בֵית־הִלֵּל: דַּם יוֹלֶדֶת שֶׁלֹּא טָבְלָה - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: כְּרֵקָה וּכְמֵימֵי רַגְלֶיהָ. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מְטַמֵּא לַח וְיָבֵשׁ. וּמוֹדִים בַּיּוֹלֶדֶת בְּזוֹב, שֶׁהוּא מְטַמֵּא לַח וְיָבֵשׁ: ה. אַרְבָּעָה אַחִים, שְׁנַיִם מֵהֶם נְשׂוּאִים שְׁתֵּי אֲחָיוֹת, מֵתוּ הַנְּשׂוּאִים לַאֲחָיוֹת - הֲרֵי אֵלּוּ חוֹלְצוֹת וְלֹא מִתְיַבְּמוֹת. וְאִם קָדְמוּ וְכָנְסוּ - יוֹצִיאוּ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִשּׁוּם בֵּית־שַׁמַּאי: יְקַיְּמוּ. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: יוֹצִיאוּ: ו. עֲקַבְיָא בֶן מַהֲלַלְאֵל הֵעִיד אַרְבָּעָה דְּבָרִים: אָמְרוּ לוֹ: ׳עֲקַבְיָא! חֲזֹר בְּךָ בְּאַרְבָּעָה דְּבָרִים שֶׁהָיִיתָ אוֹמֵר, וְנַעֲשֶׂךָ אַב בֵּית־דִּין לְיִשְׂרָאֵל;. אָמַר לָהֶן: ׳מוּטָב לִי לְהִקָּרֵא שׁוֹטֶה כָּל יָמַי, וְלֹא לַעֲשׂוֹת שָׁעָה אַחַת רָשָׁע לִפְנֵי הַמָּקוֹם, שֶׁלֹּא יִהְיוּ אוֹמְרִים: ׳בִּשְׁבִיל שְׂרָרָה חָזַר בּוֹ׳׳. הוּא הָיָה מְטַמֵּא שִׁעַר הַפִּקָּדָה וְדַם הַיָּרֵק. וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין. הוּא הָיָה מַתִּיר שִׁעַר בְּכוֹר בַּעַל מוּם שֶׁנָּשַׁר, וְהִנִּיחוֹ בַּחֲלוֹן, וְאַחַר־כָּךְ שְׁחָטוֹ, וַחֲכָמִים אוֹסְרִין. הוּא הָיָה אוֹמֵר: אֵין מַשְׁקִין לֹא אֶת הַגִּיּוֹרֶת וְלֹא אֶת שִׁפְחָה הַמְשֻׁחְרֶרֶת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מַשְׁקִין. אָמְרוּ לוֹ: מַעֲשֶׂה בְּכַרְכְּמִית, שִׁפְחָה מְשֻׁחְרֶרֶת שֶׁהָיְתָה בִּירוּשָׁלַיִם, וְהִשְׁקוּהָ שְׁמַעְיָה וְאַבְטַלְיוֹן. אָמַר לָהֶם: דִּגְמָא הִשְׁקוּהָ. וְנִדּוּהוּ, וּמֵת בְּנִדּוּיוֹ, וְסָקְלוּ בֵּית־דִּין אֶת אֲרוֹנוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: חַס וְשָׁלוֹם שֶׁעֲקַבְיָא נִתְנַדָּה! שֶׁאֵין עֲזָרָה נִנְעֶלֶת בִּפְנֵי כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל בְּחָכְמָה וּבִירֵאַת חֵטְא כַּעֲקַבְיָא בֶן מַהֲלַלְאֵל. וְאֶת מִי נִדּוּ? אֶלְעָזָר בֶּן חֲנוֹךְ שֶׁפִּקְפֵּק בְּטָהֳרַת יָדַיִם. וּכְשֶׁמֵּת, שָׁלְחוּ בֵּית־דִּין וְהִנִּיחוּ אֶבֶן עַל אֲרוֹנוֹ. מִלַּמֵּד שֶׁכָּל הַמִּתְנַדֶּה וּמֵת בְּנִדּוּיוֹ - סוֹקְלִין אֶת אֲרוֹנוֹ: ז. בִּשְׁעַת מִיתָתוֹ אָמַר לִבְנוֹ: ׳בְּנִי, חֲזֹר בְּךָ בְּאַרְבָּעָה דְּבָרִים שֶׁהָיִיתִי אוֹמֵר׳. אָמַר לוֹ: ׳וְלָמָּה לֹא חָזַרְתָּ בָּךְ׳. אָמַר לוֹ: ׳אֲנִי שָׁמַעְתִּי מִפִּי הַמְרֻבִּים, וְהֵם שָׁמְעוּ מִפִּי הַמְרֻבִּים. אֲנִי עָמַדְתִּי בִּשְׁמוּעָתִי, וְהֵם עָמְדוּ בִּשְׁמוּעָתָן. אֲבָל אַתָּה שָׁמַעְתָּ מִפִּי הַיָּחִיד, וּמִפִּי הַמְרֻבִּין. מוּטָב לְהַנִּיחַ דִּבְרֵי הַיָּחִיד, וְלֶאֱחֹז בְּדִבְרֵי הַמְרֻבִּין׳. אָמַר לוֹ: ׳אַבָּא, פַּקֵּד עָלַי לַחֲבֵרֶיךָ׳. אָמַר לוֹ: ׳אֵינִי מְפַקֵּד׳. אָמַר לוֹ: ׳שֶׁמָּא עַוְלָה מָצָאתָ בִּי׳, אָמַר לוֹ: ׳לָאו, מַעֲשֶׂיךָ יְקָרְבוּךָ, וּמַעֲשֶׂיךָ יְרַחֲקוּךָ׳:

מַסֶּכֶת עֵדִיּוֹת פֶּרֶק ו

א. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא הֵעִיד חֲמִשָּׁה דְּבָרִים: שֶׁמְּמָאֲנִים אֶת הַקְּטַנּוֹת; וְשֶׁמַּשִּׂיאִין אֶת הָאִשָּׁה עַל־פִּי עֵד אֶחָד; וְשֶׁנִּסְקָל תַּרְנְגוֹל בִּירוּשָׁלַיִם עַל שֶׁהָרַג אֶת הַנָּפֶשׁ; וְעַל הַיַּיִן בֶּן אַרְבָּעִים יוֹם שֶׁנִּתְנַסֵּךְ עַל גַּב הַמִּזְבֵּחַ; וְעַל תָּמִיד שֶׁל שַׁחַר, שֶׁקָּרֵב בְּאַרְבַּע שָׁעוֹת: ב. הֵעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן אֶלְינָתָן אִישׁ כְּפַר

הַבַּבְלִי, עַל אֵבֶר מִן הַמֵּת - שֶׁהוּא טָמֵא, שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: לֹא אָמְרוּ אֶלָּא עַל אֵבֶר מִן הַחַי, אָמְרוּ לוֹ: וַהֲלֹא קַל וָחֹמֶר! וּמַה מִּן הַחַי שֶׁהוּא טָהוֹר - אֵבֶר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ טָמֵא. הַמֵּת שֶׁהוּא טָמֵא - אֵינוֹ דִּין שֶׁיִּהְיֶה אֵבֶר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ טָמֵא? אָמַר לָהֶם: לֹא אָמְרוּ אֶלָּא עַל אֵבֶר מִן הַחַי. דָּבָר אַחֵר: מְרֻבָּה טֻמְאַת הַחַיִּים מִטֻּמְאַת הַמֵּתִים, שֶׁהַחַי עוֹשֶׂה מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב מִתַּחְתָּיו לְטַמֵּא אָדָם וּלְטַמֵּא בְּגָדִים, וְעַל גַּבָּיו מַדָּף לְטַמֵּא אֳכָלִים וּמַשְׁקִין; מַה שֶּׁאֵין הַמֵּת מְטַמֵּא: ג. כַּזַּיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מֵאֵבֶר מִן הַחַי - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַמֵּא, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי נְחוּנְיָא מְטַהֲרִים. עֶצֶם כַּשְּׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מֵאֵבֶר מִן הַחַי - רַבִּי נְחוּנְיָא מְטַמֵּא, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְטַהֲרִין. אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר: מָה רָאִיתָ לְטַמֵּא כַּזַּיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מֵאֵבֶר מִן הַחַי? אָמַר לָהֶם: מְצִינוּ אֵבֶר מִן הַחַי כְּמֵת שָׁלֵם. מָה הַמֵּת, כַּזַּיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ טָמֵא - אַף אֵבֶר מִן הַחַי, כַּזַּיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה טָמֵא. אָמְרוּ לוֹ: לֹא. אִם טִמֵּאתָ כַּזַּיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מִן הַמֵּת, שֶׁכֵּן טִמֵּאתָ עֶצֶם כַּשְּׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ, תְּטַמֵּא כַּזַּיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מֵאֵבֶר מִן הַחַי, שֶׁכֵּן טְהַרְתָּ עֶצֶם כַּשְּׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ? אָמַר לָהֶם: לֹא אָמְרוּ אֶלָּא עַל אֵבֶר מִן הַחַי. דָּבָר אַחֵר: מְרֻבָּה טֻמְאַת הַחַיִּים מִטֻּמְאַת הַמֵּתִים, שֶׁהַחַי עוֹשֶׂה מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב מִתַּחְתָּיו לְטַמֵּא אָדָם וּלְטַמֵּא בְּגָדִים, וְעַל גַּבָּיו מַדָּף לְטַמֵּא אֳכָלִים וּמַשְׁקִין; מַה שֶּׁאֵין הַמֵּת מְטַמֵּא: ג. כַּזַּיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מֵאֵבֶר מִן הַחַי - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַמֵּא, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי נְחוּנְיָא מְטַהֲרִים. עֶצֶם כַּשְּׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מֵאֵבֶר מִן הַחַי - רַבִּי נְחוּנְיָא מְטַמֵּא, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְטַהֲרִין. אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר: מָה רָאִיתָ לְטַמֵּא כַּזַּיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מֵאֵבֶר מִן הַחַי? אָמַר לָהֶם: מְצִינוּ אֵבֶר מִן הַחַי כְּמֵת שָׁלֵם. מָה הַמֵּת עֶצֶם כַּשְּׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ טָמֵא - אַף אֵבֶר מִן הַחַי

עֶצֶם כַּשְּׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה טָמֵא. אָמְרוּ לוֹ: לֹא, אִם טִמֵּאתָ עֶצֶם כַּשְּׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מִן הַמֵּת, שֶׁכֵּן טִמֵּאתָ כַּזַּיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ; תְּטַמֵּא עֶצֶם כַּשְּׂעוֹרָה הַפּוֹרֵשׁ מֵאֵבֶר מִן הַחַי, שֶׁכֵּן טְהַרְתָּ כַּזַּיִת בָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ? אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר: מָה רָאִיתָ לַחֲלֹק מִדּוֹתֶיךָ? אוֹ טָמֵא בִּשְׁנֵיהֶם, אוֹ טָהֵר בִּשְׁנֵיהֶם! אָמַר לָהֶם: מְרֻבָּה טֻמְאַת הַבָּשָׂר מִטֻּמְאַת הָעֲצָמוֹת, שֶׁהַבָּשָׂר נוֹהֵג בַּנְּבֵלוֹת וּבַשְּׁרָצִים, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּעֲצָמוֹת. דָּבָר אַחֵר: אֵבֶר שֶׁיֵּשׁ עָלָיו בָּשָׂר כָּרָאוּי - מְטַמֵּא בְּמַגָּע וּבְמַשָּׂא וּבְאֹהֶל. חָסֵר הַבָּשָׂר - טָמֵא. חָסֵר הָעֶצֶם - טָהוֹר. אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי נְחוּנְיָא: מָה רָאִיתָ לַחֲלֹק מִדּוֹתֶיךָ? אוֹ טָמֵא בִּשְׁנֵיהֶם, אוֹ טָהֵר בִּשְׁנֵיהֶם! אָמַר לָהֶם: מְרֻבָּה טֻמְאַת הָעֲצָמוֹת מִטֻּמְאַת הַבָּשָׂר, שֶׁהַבָּשָׂר הַפּוֹרֵשׁ מִן הַחַי - טָהוֹר, וְאֵבֶר הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ וְהוּא כְּבָרְיָתוֹ - טָמֵא. דָּבָר אַחֵר: כַּזַּיִת בָּשָׂר מְטַמֵּא בְּמַגָּע וּבְמַשָּׂא וּבְאֹהֶל, וְרֹב עֲצָמוֹת מְטַמְּאִים בְּמַגָּע וּבְמַשָּׂא וּבְאֹהֶל. חָסֵר הַבָּשָׂר - טָהוֹר. חָסֵר רֹב עֲצָמוֹת - אַף-עַל-פִּי שֶׁטָּהוֹר מִלְּטַמֵּא בְּאֹהֶל, מְטַמֵּא בְּמַגָּע וּבְמַשָּׂא. דָּבָר אַחֵר: כָּל בְּשַׂר הַמֵּת, שֶׁהוּא פָּחוֹת מִכַּזַּיִת - טָהוֹר. רֹב בְּנָיְנוֹ וְרֹב מִנְיָנוֹ שֶׁל מֵת - אַף-עַל-פִּי שֶׁאֵין בָּהֶם רֹבַע, טְמֵאִין. אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: מָה רָאִיתָ לְטַהֵר בִּשְׁנֵיהֶם? אָמַר לָהֶם: לֹא, אִם אֲמַרְתֶּם בַּמֵּת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ

רֹב וְרֹבַע וְרָקָב - תֹּאמְרוּ בַּחַי שֶׁאֵין בּוֹ רֹב וְרֹבַע וְרָקָב?:

מַסֶּכֶת עֵדְיוֹת פֶּרֶק ז

א. הֵעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי צָדוֹק עַל פִּדְיוֹן פֶּטֶר חֲמוֹר שֶׁמֵּת - שֶׁאֵין בּוֹ לַכֹּהֵן כְּלוּם, שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר חַיָּבִין בְּאַחֲרָיוּתָן כְּחָמֵשׁ סְלָעִים שֶׁל בֶּן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין חַיָּבִין בְּאַחֲרָיוּתָן, אֶלָּא כְּפִדְיוֹן שֶׁל מַעֲשֵׂר שֵׁנִי: ב. הֵעִיד רַבִּי צָדוֹק עַל צִיר חַגָּבִים טְמֵאִים - שֶׁהוּא טָהוֹר. שֶׁמִּשְׁנָה רִאשׁוֹנָה: חַגָּבִים טְמֵאִים שֶׁנִּכְבְּשׁוּ עִם חַגָּבִים טְהוֹרִים - לֹא פָסְלוּ צִירָן: ג. הֵעִיד רַבִּי צָדוֹק עַל זוּחֲלִין שֶׁרָבוּ עַל הַנּוֹטְפִים - שֶׁהֵם כְּשֵׁרִים. מַעֲשֶׂה הָיָה בְּבִירַת הַפִּלְיָא, וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים, וְהִכְשִׁירוּהוּ: ד. הֵעִיד רַבִּי צָדוֹק עַל זוּחֲלִין שֶׁקִּלְחָן בַּעֲלֵה אֱגוֹז - שֶׁהֵן כְּשֵׁרִים. מַעֲשֶׂה הָיָה בְּאַהֲלְיָא, וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי לִשְׁכַּת הַגָּזִית, וְהִכְשִׁירוּהוּ: ה. הֵעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי יָקִים אִישׁ הַדָּר עַל קָלָל שֶׁל חַטָּאת שֶׁנִּתְּנוּ עַל-גַּבֵּי הַשֶּׂרֶץ - שֶׁהוּא טָמֵא. שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר. הֵעִיד רַבִּי פַּפְּיַס עַל מִי שֶׁנָּזַר שְׁתֵּי נְזִירִיּוֹת, שֶׁאִם גִּלַּח אֶת הָרִאשׁוֹנָה יוֹם שְׁלֹשִׁים - שֶׁמִּגַּלֵּחַ הַשְּׁנִיָּה יוֹם שִׁשִּׁים. וְאִם גִּלַּח יוֹם שִׁשִּׁים חָסֵר אֶחָד - יֵצֵא, שֶׁיּוֹם שְׁלֹשִׁים עוֹלֶה לוֹ מִן הַמִּנְיָן: ו. הֵעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי פַּפְּיַס עַל וְלַד שֶׁל שֶׁל שְׁלָמִים שֶׁיִּקְרַב שְׁלָמִים. שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: שֶׁוְּלַד שְׁלָמִים לֹא יִקְרַב שְׁלָמִים. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יִקְרַב. אָמַר רַבִּי פַּפְּיַס: אֲנִי מֵעִיד שֶׁהָיְתָה לָנוּ פָּרָה זִבְחֵי שְׁלָמִים וַאֲכָלְנוּהָ בַּפֶּסַח, וְאָכַלְנוּ וְלָדָהּ שְׁלָמִים בָּחָג: ז. הֵם הֵעִידוּ עַל אֲרוּכוֹת שֶׁל נַחְתּוֹמִים - שֶׁהֵן טְמֵאוֹת. שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר. הֵם הֵעִידוּ עַל תַּנּוּר שֶׁחִתְּכוּ חֲלִיּוֹת וְנָתַן חוֹל בֵּין חֲלִיָּא לְחֲלִיָּא - שֶׁהוּא טָמֵא. שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר. הֵם הֵעִידוּ שֶׁמְּעַבְּרִין אֶת הַשָּׁנָה בְּכָל אֲדָר. שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים: עַד הַפּוּרִים. הֵם הֵעִידוּ שֶׁמְּעַבְּרִים אֶת הַשָּׁנָה עַל תְּנַאי. וּמַעֲשֶׂה בְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל, שֶׁהָלַךְ לְטוֹל רְשׁוּת מֵהֶגְמוֹן בְּסוּרְיָא וְשָׁהָה לָבוֹא, וְעִבְּרוּ אֶת הַשָּׁנָה עַל תְּנַאי לְכְשֶׁיִּרְצֶה רַבָּן גַּמְלִיאֵל, וּכְשֶׁבָּא אָמַר: 'רוֹצֶה אֲנִי', וְנִמְצֵאת הַשָּׁנָה מְעֻבֶּרֶת: ח. הֵעִיד מְנַחֵם בֶּן סִגְנַאי עַל מוֹסַף הַיּוֹרֶה שֶׁל שׁוּלְקֵי זֵיתִים - שֶׁהוּא טָמֵא, וְשֶׁל צַבָּעִים - שֶׁהוּא טָהוֹר. שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים חִלּוּף הַדְּבָרִים: ט. הֵעִיד רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן גַּדְגְּדָא עַל הַחֵרֶשֶׁת שֶׁהִשִּׂיאָה אָבִיהָ - שֶׁהִיא יוֹצְאָה בְּגֵט. וְעַל קְטַנָּה בַּת יִשְׂרְאֵל שֶׁנִּשֵּׂאת לְכֹהֵן - שֶׁהִיא אוֹכֶלֶת בִּתְרוּמָה, וְאִם מֵתָה - בַּעְלָהּ יוֹרְשָׁהּ. וְעַל הַמָּרִישׁ הַגָּזוֹל, שֶׁבְּנָאוֹ בַּבִּירָה - שֶׁיִּתֵּן אֶת דָּמָיו. וְעַל הַחַטָּאת הַגְּזוּלָה שֶׁלֹּא נוֹדְעָה לָרַבִּים - שֶׁהִיא מְכַפֶּרֶת, מִפְּנֵי תִּקּוּן הַמִּזְבֵּחַ:

מַסֶּכֶת עֵדְיוֹת פֶּרֶק ח

א. הֵעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתֵירָא עַל דַּם נְבֵלוֹת - שֶׁהוּא טָהוֹר. הֵעִיד רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן בְּתֵירָא עַל אֹפֶר חַטָּאת שֶׁנָּגַע טָמֵא בְּמִקְצָתוֹ - שֶׁטִּמֵּא אֶת כֻּלּוֹ. הוֹסִיף רַבִּי

עֲקִיבָא: עַל הַסֹּלֶת וְעַל הַקְּטֹרֶת וְהַלְּבוֹנָה וְהַגָּחָלִים, שֶׁנָּגַע טְבוּל יוֹם בְּמִקְצָתָן – שֶׁפָּסַל אֶת כֻּלָּם: ב. הֵעִיד רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא וְרַבִּי יְהוּדָה הַכֹּהֵן עַל קְטַנָּה בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשֵּׂאת לְכֹהֵן – שֶׁהִיא אוֹכֶלֶת בִּתְרוּמָה, כֵּיוָן שֶׁנִּכְנְסָה לַחֻפָּה, אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא נִבְעָלָה. הֵעִיד רַבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן וְרַבִּי זְכַרְיָה בֶּן הַקַּצָּב עַל תִּינוֹקֶת שֶׁהֹרְהֲנָה בְּאַשְׁקְלוֹן, וְרִחֲקוּהָ בְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ, וְעֵדֶיהָ מְעִידִים אוֹתָהּ, שֶׁלֹּא נִסְתָּרָה וְשֶׁלֹּא נִטְמְאָה. אָמְרוּ לָהֶם חֲכָמִים: אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם שֶׁהֹרְהֲנָה, הַאֲמִינוּ שֶׁלֹּא נִסְתָּרָה וְשֶׁלֹּא נִטְמְאָה. וְאִם אֵין אַתֶּם מַאֲמִינִים, שֶׁלֹּא נִסְתָּרָה וְשֶׁלֹּא נִטְמְאָה, אַל תַּאֲמִינוּ שֶׁהֹרְהֲנָה: ג. הֵעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא עַל אַלְמָנַת עִסָּה – שֶׁהִיא כְּשֵׁרָה לַכְּהֻנָּה, שֶׁהָעִסָּה כְּשֵׁרָה לְטַמֵּא וּלְטַהֵר, לְרַחֵק וּלְקָרֵב. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: קִבַּלְנוּ עֵדוּתְכֶם, אֲבָל מַה נַּעֲשֶׂה? שֶׁגָּזַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי, שֶׁלֹּא לְהוֹשִׁיב בְּתֵי דִינִין עַל כָּךְ. הַכֹּהֲנִים שׁוֹמְעִים לָכֶם לְרַחֵק, אֲבָל לֹא לְקָרֵב: ד. הֵעִיד רַבִּי יוֹסֵי בֶּן יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵדָה עַל אַיִל קַמְצָא – דְּכֵי. וְעַל מַשְׁקֶה בֵּית מִטְבְּחַיָּא – דְּאָנוּן דְּכַיִן. וּדְיִקְרַב בְּמִיתָא – מִסְתָּאֵב. וּקְרוֹ לַהּ: 'יוֹסֵי שָׂרְיָא': ה. הֵעִיד רַבִּי עֲקִיבָא, מִשּׁוּם נְחֶמְיָה אִישׁ בֵּית דְּלִי, שֶׁמַּשִּׁיאִים אֶת הָאִשָּׁה עַל־פִּי עֵד אֶחָד. הֵעִיד רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ עַל עֲצָמוֹת, שֶׁנִּמְצְאוּ בְּדִיר הָעֵצִים – אָמְרוּ חֲכָמִים: מְלַקֵּט עֶצֶם עֶצֶם

וְהַכֹּל טָהוֹר: ו. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: שָׁמַעְתִּי, כְּשֶׁהָיוּ בּוֹנִים בַּהֵיכָל, עוֹשִׂים קְלָעִים לַהֵיכָל וּקְלָעִים לָעֲזָרוֹת. אֶלָּא שֶׁבַּהֵיכָל בּוֹנִים מִבַּחוּץ, וּבָעֲזָרָה בּוֹנִים מִבִּפְנִים. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: שָׁמַעְתִּי, שֶׁמַּקְרִיבִין אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵין בַּיִת, וְאוֹכְלִים קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵין קְלָעִים, קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵין חוֹמָה; שֶׁקְּדֻשָּׁה רִאשׁוֹנָה – קְדֻשָּׁה לְשָׁעָתָהּ, וּקְדֻשָּׁה לֶעָתִיד לָבוֹא: ז. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: מִקֹּבֶל אֲנִי מֵרַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי, שֶׁשָּׁמַע מֵרַבּוֹ, וְרַבּוֹ מֵרַבּוֹ, הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי, שֶׁאֵין אֱלִיָּהוּ בָּא לְטַמֵּא וּלְטַהֵר, לְרַחֵק וּלְקָרֵב, אֶלָּא לְרַחֵק הַמְקֻרָבִין בִּזְרוֹעַ, וּלְקָרֵב הַמְרֻחָקִין בִּזְרוֹעַ. מִשְׁפַּחַת בֵּית צְרִיפָה הָיְתָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן, וְרִחֲקָהּ בֶּן צִיּוֹן בִּזְרוֹעַ; וְעוֹד אַחֶרֶת הָיְתָה שָׁם, וְקֵרְבָהּ בֶּן צִיּוֹן בִּזְרוֹעַ; כְּגוֹן אֵלּוּ, אֱלִיָּהוּ בָּא לְטַמֵּא וּלְטַהֵר, לְרַחֵק וּלְקָרֵב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לְקָרֵב, אֲבָל לֹא לְרַחֵק. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: לְהַשְׁוּוֹת הַמַּחֲלֹקֶת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: לֹא לְרַחֵק וְלֹא לְקָרֵב, אֶלָּא לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בָּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר (מַלְאָכִי ג, כג-כד): "הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא וְגוֹ', וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם":

סְלִיק מַסֶּכֶת עֵדִיּוֹת

שְׁאִינָהּ זוֹכָה וְהִיא רְאוּיָה לְקַבֵּל יוֹמָא, וְכֵן עֶשְׂרִים שָׁנָה, וּבְגִין
[דף קכג ע"א] עוֹנְשָׁהּ הוֹלֶכֶת מְשׁוֹמֶמֶת וּמְבַקֶּרֶת בְּכָל יוֹם לַגּוּף דְּכָךְ כְּתִיב שָׁנָה דָּא דִּיחוּדָא
וְלַקֶּבֶר. אֲמַר רַבִּי יוֹסֵי הַאי דְּלָא אִתְפְּרַשׁ (צא ב) מַחֲשָׁבָה
קוּלִיתָא דְּקַרְדִּינוּתָא, כַּד אָזֵיל וְוִיבְלָא לְעָלְמִין. (שֶׁבַע שָׁנִים
בְּסָרִיחוּתָא לְכָאן וּלְכָאן אָזַל אִלֵּין אִתְפְּרָשָׁן וְנָפְקָאן
וּמְבַקֵּר לָהּ לְאַתְרָהּ תְּרֵיסַר יַרְחֵי. מִבְּלָלָא סִתְיָמָאָה דִּלְעֵילָּא.
כָּךְ נִשְׁמָתָא הַהִיא דְּאִתְחַזְיָא וְאַף עַל גַּב דְּכֹלָּא יְחוּדָא
לְקַבְּלָא עָנְשָׁא, אָזְלָה לְבַר חָדָא, אֲבָל מִתְפָּרְשָׁן בְּדִינָא
בְּעָלְמָא וּמַפְקֶדֶת לָהּ לְאַתְרָהּ וְרַחֲמֵי בְּכַמָּה סִטְרִין וְאוֹרְחִין
תְּרֵיסַר יַרְחֵי בְּבָתֵּי קְבָרֵי מַה דְּלָא הֲווֹי הָכֵי לְעֵילָּא.
וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב שָׁנָה דָּא
וּבְעָלְמָא. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה תָּא דִּיחוּדָא דִּלָּא אִתְפְּרַשׁ
חֲזֵי דְּכְתִיב וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל לְעָלְמִין. שֶׁבַע שָׁנִים אִלֵּין
פְּנֵי מֵתוֹ וגו', אֲמַר רַבִּי אַבָּא אִתְפְּרָשָׁאן בְּדִינָא וְרַחֲמֵי
וְהָא תָּנִן דְּכַד נִשְׁמָתָא הִיא בְּכַמָּה סִטְרִין וְאוֹרְחִין מַה
בְּתַשְׁלוּמָא עִלָּאָה, נִיתּוֹסַף בָּהּ דִּלָּא הֲווֹי הָכֵי לְעֵילָּא. וּבְגִין
ה' וְנִקְרֵאת אַבְרָהָם בְּתַשְׁלוּמָא כָּךְ בְּאִלֵּין שֶׁבַע שָׁנִים כְּתִיב
עִלָּאָה. וְהָכָא אַתְּ אָמַר דְּכַד בְּהוֹ שָׁנִים וְלָא שָׁנָה), וְכֻלְּהוּ
אִקְרוֹן חַיִּים. וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה,

דַּהֲווֹ מַמָּשׁ דְּאִתְבְּרִיאוּ וְאִתְקַיְּימוּ לְעֵילָּא. אֲמַר רַבִּי חִיָּיא
הָא אוֹקְמוּהָ דְּהָא כַּד אִתְעַקַּד יִצְחָק בַּר תְּלָתִין וְשֶׁבַע שָׁנִים
הֲוָה, וְכֵיוָן דְּאִתְעַקַּד יִצְחָק מִיתַת שָׂרָה, דִּכְתִיב וַיָּבֹא אַבְרָהָם
לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ. מֵאַיִן בָּא, מֵהַר הַמּוֹרִיָּה בָּא מִלְּמֶעְקַד
לֵיהּ לְיִצְחָק, וְאִינוּן תְּלָתִין וְשֶׁבַע שְׁנִין מִיּוֹמָא דְּאִתְיְלִיד
יִצְחָק עַד שַׁעְתָּא דְּאִתְעַקַּד אִינוּן הֲווֹ חַיֵּי שָׂרָה וַדַּאי כְּחוּשְׁבַּן
וַיִּהְיוּ בְּגִימַטְרִיָּא תְּלָתִין וּשְׁבַע שְׁנִין הֲווֹ כְּמָה דְּאִתְמַר

מִדְּאִתְיְלִיד יִצְחָק עַד לֵיתָא זַכָּאָה כָּל כָּךְ דִּכְתִיב וַיָּקָם דְּאִתְעַקַּד. רַבִּי יוֹסֵי פָּתַח אַבְרָהָם. עָבְדַת מַאן, דְּיָתֵיב וְאָמַר (תהלים צח) מִזְמוֹר שִׁירוּ בְּכָרְסְיָיא נָחִית בְּגוֹ זוּטָר תַּתָּאָה. לַיי׳ שִׁיר חָדָשׁ כִּי נִפְלָאוֹת אֶלָּא הָכִי גַּוְונָא וַיָּקָם אַבְרָהָם עָשָׂה הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ, דְּאָמַר רַבִּי בּוֹ קָדְשׁוֹ. הַאי קְרָא אוֹקְמוּהָ אָמַר רַבִּי זְרִיקָא כְּשֶׁהַנְּשָׁמָה חַבְרֵיָא, דְּפָרוֹת אֲמָרוּהָ. כְּמָה רְאוּיָה לַעֲלוֹת לִמְקוֹם עִדְנָה, דִּכְתִיב (שמואל א ו) וַיִּשַׁרְנָה קוֹדֶם מִגִּינָה עַל הַגּוּף הַקָּדוֹשׁ הַפָּרוֹת בַּדֶּרֶךְ. מַאי וַיִּשַׁרְנָה, שֶׁיּוֹצֵאת מִשָּׁם וְאַחַר כָּךְ עוֹלָה דַּהֲווֹ אָמְרֵי שִׁירָתָא חַדְתָּא. לִמְקוֹם מַעֲלָתָהּ, הַדָּא הוּא וּמַאי שִׁירָה אָמְרוּ. מִזְמוֹר דִּכְתִיב וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי שִׁירוּ לַיי׳ שִׁיר חָדָשׁ כִּי מֵתוֹ זֶהוּ הַגּוּף. וַיְדַבֵּר אֶל בְּנֵי נִפְלָאוֹת עָשָׂה. הָכָא אִית חֵת אִלּוּ שְׁאָר גּוּפוֹת הַצַּדִּיקִים לְאִסְתַּכָּלָא, דְּכָל מַה דְּבָרָא שֶׁהֵם (ד״א ל״ג בְּנֵי) חַתַּחְתִּים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעַלְמָא וְנֶהֱלָמִים בָּעוֹלָם לְמַעַן יִרְאַת כְּלָהוּ אָמְרֵי תּוּשְׁבְּחָן וְשִׁירָתָא קוֹנָם, חִתִּים עַל שֶׁהֵם שׁוֹכְנֵי קַמֵּיהּ בֵּין לְעֵילָא בֵּין לְתַתָּא, עָפָר, וְאַמַּאי צְרִיכָה לְהוֹ אֲמַר וְאִי תֵּימָא דְּאִינְהוּ מִגַּרְמַיְיהוּ רַבִּי יְהוּדָה כְּלָא בְּמִנְיָינָא כְּתִיבִין, (ד״א ל״ג הָווֹ) אָמְרֵי שִׁירָתָא וְעַל (הַהֲווּ ד״א דָּא הֲוֵי) הַהוּא דָּא, הָכֵי הוּא וְדַאי דְּרָזָא גּוּפָא בְּמִנְיָינָא עִמְּהוֹן. וּמַה אֲמַר עִלָּאָה אִיהוּ, אֲבָל הַנֵּי, אֲרוֹנָא לְהוֹ בְּדֶרֶךְ פִּיּוּם וּבְדֶרֶךְ כָּבוֹד. הָוָה עַל גַּבַּיְיהוּ, וְכֵיוָן דַּאֲרוֹנָא אִשְׁתְּקִיל עֲלַיְיהוּ וְשַׁוְיוּהָ לְעֵילָא אִינּוּן שְׁרִירוּ (נ״א לָא שְׁכִיבוּ) שִׁירָתָא, דְּהָא כֵּיוָן דְּאִתְנְטִיל מִנַּיְיהוּ אֲרוֹנָא הֲווֹ גָּעָאן כְּאוֹרַח שְׁאָר פָּרוֹת דְּעַלְמָא וְלָא אֲמָרוּ שִׁירָתָא. וַדַּאי אֲרוֹנָא [דף קכג ע״ב] דְּעַל גַּבַּיְיהוּ עָבִיד לוֹן לְזַמָּרָא. מִזְמוֹר.

[דף קכג ע"ב]:

הָא אוּקִימְנָא, וְאִתְּמַר וּבְכֹלָּא גֵּר וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם וגו' כְּתִיב מִזְמוֹר לְדָוִד אוֹ לְדָוִד מִזְמוֹר. וְהָכָא לָא אֲמַר דָּוִד הַאי גּוּפָא יֵהֵוֵי בְּמִנְיָינָא דְּחַד עַמְכוֹן בְּחִבּוּרָא דָּא. אֲמַר כְּלָל. אֶלָּא מִזְמוֹר דְּרוּחַ רַבִּי [יִצְחָק] רְאֵה מַה כְּתִיב וַיַּעֲנוּ קוּדְשָׁא זַמִּין לְזַמְּרָא לֵיהּ בְּנֵי חֵת אֶת אַבְרָהָם וגו'. כְּמוֹ לְזַמְּנָא דְּיוֹקִים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ כֵּן בְּדֶרֶךְ כָּבוֹד בְּדֶרֶךְ פְּיוֹס, הֲדָא הוּא לְיִשְׂרָאֵל מֵעַפְרָא. וּכְדֵין

תּוֹסֶפְתָּא

רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי יְהוּדָה אָזִיל לְמֵיחֲמֵי לְרַבִּי חִיָּיא, אֲמַר לֵיהּ לֵימָא מַר אִי שָׁמַע הַאי פַּרְשָׁתָא הֵיךְ אֲמָרוּ מָארֵי מַתְנִיתָא דְּפִרְשׁוּהָ בְּעַנְיָינָא דְּנִשְׁמָתָא. אֲמַר זַכָּאָה חוּלָקֵיהוֹן דְּצַדִּיקַיָּא בְּעָלְמָא דְּאָתֵי, דְּכָךְ הִיא אוֹרַיְתָא בְּלִבְּהוֹן כְּמַבּוּעָא רַבָּא דְּמַיָּא, דְּאַף עַל גַּב דְּמַסְתִּימִין לֵיהּ, מִסְגִּיאוּת מַיָּא פָּתְחִי מַבּוּעִין דְּנָבְעִין לְכָל עֵיבָר. תָּא שְׁמַע רַבִּי יוֹסֵי רְחִימָא אַתְּ, אֲנָא אֵימָא לָךְ בְּהַאי פַּרְשָׁתָא, לְעוֹלָם אֵין גּוּף הָאָדָם נִכְנָס בְּחֶשְׁבּוֹן הַצַּדִּיקִים עַל יַד דּוּמָה, עַד שֶׁתֵּרָאֶה הַנְּשָׁמָה פְּנָקָס סִימָנָא שְׁנוֹתְנִין לָהּ הַכְּרוּבִים בַּגַּן עֵדֶן. אֲמַר רַבִּי יוֹסֵי אֲנָא שְׁמַעְנָא דְּהָא נְשָׁמְתָא בָּתַר דְּעַיְילַת תַּמָּן הִיא אָזְלַת לְסָלְקָא לְאַתְרָהּ לְעֵילָּא וְלָא לְמֵיחַת לְתַתָּא, אֲבָל קוֹדֶם שֶׁתַּעֲלֶה וְתִכָּנֵס נַעֲשֵׂית אַפִּטְרוֹפּוֹס הַגּוּף עַל יַד דּוּמָה וּמַרְאָה לוֹ שֶׁרָאוּי הוּא לְקַבֵּל שָׂכָר אַרְבַּע מֵאוֹת עוֹלָמוֹת. אֲמַר רַבִּי חִיָּיא הָא רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר דְּהָא דּוּמָה יָדַע קוֹדֶם מִשּׁוּם דְּמַכְרְזֵי עֲלָהּ בִּגְנָתָא דְּעֵדֶן. אֲבָל אֲנָא כָּךְ שָׁמַעְנָא דִּי בְּעִדָּנָא דְּיָהֲבִין לָהּ פְּנָקָסָא חֲזַרַת עַל גּוּפָא לְאָעֵיל לֵיהּ בְּפִתְקָא דְּצַדִּיקַיָּא עַל יְדוֹי דְּדוּמָה. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב אַךְ אִם אַתָּה לוּ שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶּסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי. מַהוּ כֶּסֶף הַשָּׂדֶה,

שִׁירוּ לַיי׳ שִׁיר חָדָשׁ, כְּדֵין הוּא דִּכְתִיב שְׁמָעֻנוּ אֲדוֹנִי נְשִׂיא אִיהוּ חָדָשׁ, דְּהָא שִׁירְתָא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ. מַאי נְשִׂיא כְּהַאי לָא אִתְּמַר מִיּוֹמָא אֱלֹהִים אַתָּה. אָמַר רַבִּי פִּנְחָס דְּאִתְבְּרִי עָלְמָא. אָמַר רַבִּי קוֹדֶם שֶׁיֵּצֵא הַצַּדִּיק מִן הָעוֹלָם, חַיָּיא כְּתִיב (קהלת א) אֵין כָּל בַּת קוֹל יוֹצֵאת בְּכָל יוֹם עַל חָדָשׁ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ. וְהָכָא אוֹתָם הַצַּדִּיקִים בְּגַן עֵדֶן הָכֵינוּ שִׁירְתָא דָּא אִיהִי חָדָשׁ וְאִיהִי מָקוֹם לִפְלוֹנִי שֶׁיָּבֹא לְכָאן. וְעַל תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ, דְּהָא תְּחוֹת כֵּן הֵם אוֹמְרִים מֵאֵת אֱלֹהִים

תוֹסֶפְתָּא

דָּא כְּסוּפָא דְּעָלְמִין אַרְבַּע מְאוֹת דְּיָהֲבִין לֵיהּ לְאַחְסָנָא. רַב יוֹסֵף כַּד הֲוָה שָׁמַע פָּרְשָׁתָא דָּא מִמָּאֲרֵיהוֹן דְּמִתִיבְתָּא, הֲוָה אָמַר, מַאן דְּאִיהוּ עַפְרָא מַאי קָא (ריקנא) זָכֵי לְהַאי. מַאן יִזְכֶּה וּמַאן יָקוּם הָדָא הוּא דִּכְתִיב (תהלים כד) מִי יַעֲלֶה בְּהַר יי׳ וגו׳. אָמַר רַבִּי אַבָּא תָּא חֲזֵי מַאי דִּכְתִיב וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקֹל אַבְרָהָם לְעֶפְרוֹן אֶת הַכֶּסֶף, דָּא הוּא כְּסוּפָא רַבְּתָא דְּאִינּוּן עָלְמִין וְכִסּוּפִין. אַרְבַּע מְאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף, אַרְבַּע מְאוֹת עוֹלָמוֹת וַהֲנָאוֹת וְכִסּוּפִין. עוֹבֵר לַסּוֹחֵר. רַב נַחְמָן אָמַר שֶׁיַּעֲבוֹר כָּל שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם וִירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה וְאֵין מוֹחֶה בְּיָדֵהּ. תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב וְאַחֲרֵי כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ, וְנִמְנֶה עִם שְׁאָר הַצַּדִּיקִים בַּחֲבוּרָתָם מִפְּתָקָא דִּמְמַנָּא עַל יְדוֹי דְּדוּמָה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק הָכֵי גְּמִירְנָא כָּל אִינּוּן דִּכְתִיבִין בִּידוֹי דְּדוּמָה וּמְמַנָּן עַל יְדוֹי יְקוּמוּן לְזִמְנָא דְּזַמִּין לְאַחָיָא דְּיֵרֵי עַפְרָא. וַוי לְהוֹן לְרַשִׁיעַיָּא דְּלָא כְּתִיבִין עַל יְדוֹי בְּפִתְקָא, שֶׁיֹּאבְדוּ בַּגֵּיהִנֹּם לְעָלְמִין, וְעַל דָּא נֶאֱמַר (דניאל יב) וּבָעֵת הַהִיא יִמָּלֵט עַמֵּךְ כָּל הַנִּמְצָא כָּתוּב בַּסֵּפֶר (עַד כָּאן תּוֹסֶפְתָּא)

מִלְּמַעְלָה אַתָּה נָשִׂיא בְּכָל יוֹם שִׁמְשָׁא לֶהֱוֵי. וּמַאי אִיהוּ דָּא בְּתוֹכֵנוּ, בְּמִבְחַר קְבָרֵינוּ בְּמִבְחַר סִיהֲרָא, וּכְדֵין הֲוֵי חָדָשׁ תַּחַת הַצַּדִּיקִים בַּחֲבוּרַת הַצַּדִּיקִים הַשְּׁמֵשׁ. מַאי טַעְמָא בְּגִין כִּי הַמּוּבְחָרִים מִנֶּה אוֹתוֹ הַכְנִיסֵהוּ נִפְלָאוֹת עָשָׂה. וּמַאן אִינּוּן בְּחֶשְׁבּוֹן עִמָּנוּ, וְאִישׁ מִמֶּנּוּ לֹא נִפְלָאוֹת, הַאי דִּכְתִיב הוֹשִׁיעָה יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ. לוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ. בּוֹ וּמַקְדִּימִים לוֹ שָׁלוֹם. אָמַר הוֹשִׁיעָה לוֹ. לְמַאן [דף קכד ע"א] רַבִּי יוֹסֵי בֶּן פַּזִּי תָּא חֲזֵי כֵּיוָן לְהַהוּא דַּרְגָּא דַּאֲמַר שִׁירְתָא שֶׁהַנְּשָׁמָה פּוֹגַעַת בָּהֶם וְתָרוֹן, דָּא, בְּגִין דִּבְהוֹ אִסְתַּמִּיךְ לְאַחַר כָּךְ פּוֹגַעַת לְאוֹתוֹ הַמַּלְאָךְ בִּימִינָא וּבְשִׂמְאלָא. הוֹשִׁיעָה הַמְמוּנֶּה עֲלֵיהֶם דִּתְנַן מַלְאָךְ לוֹ יְמִינוֹ, וְדַאי לְהַהוּא דַּרְגָּא מְמוּנֶּה עַל בָּתֵּי קִבְרֵי וְדוֹמָה דְּהַאי מִזְמוֹר, אִימָתַי בְּזִמְנָא שְׁמוֹ, וְהוּא מַכְרִיז בֵּינֵיהֶם בְּכָל דִּיקוּמוּן מֵתֵי עַלְמָא וְיִתְעָרוּן יוֹם עַל הַצַּדִּיקִים הָעֲתִידִים מֵעַפְרָא, כְּדֵין יְהֵא חָדָשׁ מַה לִיכָּנֵם בֵּינֵיהֶם, וּמִיָּד פּוֹגַעַת בּוֹ דְּלָא אִתְעֲבִיד בְּהַאי עָלְמָא. כְּדֵי לְשַׁבֵּן הַגּוּף בְּהַשְׁקֵט רַבִּי יוֹסֵי אָמַר בְּזִמְנָא דְּיַעֲבִיד וּבְבִטְחָה וּבְמָנוּחָה וּבַהֲנָאָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נוֹקְמִין (עֲלָאָה) הָדָא הוּא דִּכְתִיב וַיְדַבֵּר אֶל עֶפְרוֹן. אָמַר רַבִּי יֵיסָא זֶה הַמַּלְאָךְ הַנִּקְרָא דּוֹמָה, וְלָמָּה נִתְכַּנָּה שְׁמוֹ עֶפְרוֹן, עַל שֶׁהוּא מְמוּנֶּה עַל שׁוֹכְנֵי עָפָר. וְהוּפְקְדוּ בְּיָדוֹ כָּל פִּנְקְסֵי הַצַּדִּיקִים וַחֲבוּרוֹת הַחֲסִידִים הַשּׁוֹכְנִים בֶּעָפָר, וְהוּא עָתִיד לְהוֹצִיאָם בְּחֶשְׁבּוֹן. וְתָאנָא אָמַר רַבִּי שִׁמְשָׁא לֶהֱוֵי. וּמַאי אִיהוּ דָּא סִיהֲרָא, וּכְדֵין הֲוֵי חָדָשׁ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ. מַאי טַעְמָא בְּגִין כִּי נִפְלָאוֹת עָשָׂה. וּמַאן אִינּוּן נִפְלָאוֹת, הַאי דִּכְתִיב הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ. הוֹשִׁיעָה לוֹ. לְמַאן רַבִּי יוֹסֵי בֶּן פַּזִּי תָּא חֲזֵי כֵּיוָן לְהַהוּא דַּרְגָּא דַּאֲמַר שִׁירְתָא שֶׁהַנְּשָׁמָה פּוֹגַעַת בָּהֶם וְתָרוֹן, דָּא, בְּגִין דִּבְהוֹ אִסְתַּמִּיךְ לְאַחַר כָּךְ פּוֹגַעַת לְאוֹתוֹ הַמַּלְאָךְ בִּימִינָא וּבְשִׂמְאלָא. הוֹשִׁיעָה הַמְמוּנֶּה עֲלֵיהֶם דִּתְנַן מַלְאָךְ לוֹ יְמִינוֹ, וְדַאי לְהַהוּא דַּרְגָּא מְמוּנֶּה עַל בָּתֵּי קִבְרֵי וְדוֹמָה דְּהַאי מִזְמוֹר, אִימָתַי בְּזִמְנָא שְׁמוֹ, וְהוּא מַכְרִיז בֵּינֵיהֶם בְּכָל דִּיקוּמוּן מֵתֵי עַלְמָא וְיִתְעָרוּן יוֹם עַל הַצַּדִּיקִים הָעֲתִידִים מֵעַפְרָא, כְּדֵין יְהֵא חָדָשׁ מַה לִיכָּנֵם בֵּינֵיהֶם, וּמִיָּד פּוֹגַעַת בּוֹ דְּלָא אִתְעֲבִיד בְּהַאי עָלְמָא. כְּדֵי לְשַׁבֵּן הַגּוּף בְּהַשְׁקֵט רַבִּי יוֹסֵי אָמַר בְּזִמְנָא דְּיַעֲבִיד וּבְבִטְחָה וּבְמָנוּחָה וּבַהֲנָאָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נוֹקְמִין (עֲלָאָה) הָדָא הוּא דִּכְתִיב וַיְדַבֵּר אֶל עֶפְרוֹן. אָמַר רַבִּי יֵיסָא זֶה הַמַּלְאָךְ הַנִּקְרָא דּוֹמָה, וְלָמָּה נִתְכַּנָּה שְׁמוֹ עֶפְרוֹן, עַל שֶׁהוּא מְמוּנֶּה עַל שׁוֹכְנֵי עָפָר. וְהוּפְקְדוּ בְּיָדוֹ כָּל פִּנְקְסֵי הַצַּדִּיקִים וַחֲבוּרוֹת הַחֲסִידִים הַשּׁוֹכְנִים בֶּעָפָר, וְהוּא עָתִיד לְהוֹצִיאָם בְּחֶשְׁבּוֹן. וְתָאנָא אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן [דָּא],

בְּעַלְמָא לְכֹלָּא וְאִסְתָּאַב אֶלְעָזָר, לֶעָתִיד לָבֹא כְּשֶׁיִּפָּקוֹד עַלְמָא וְאִתְחַשִּׁיךְ אַנְפּוֹי. תָּא חֲזֵי כְּתִיב (בראשית ג) וְאֵיבָה הַמָּתִים, יִקְרָא לַמַּלְאָךְ הַמְמוּנֶּה אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה. מַאי עַל הַקְּבָרוֹת, וְדוּמָה שְׁמוֹ, וְיִתְבַּע וְאֵיבָה כְּדִכְתִיב (איוב ט) מִמֶּנּוּ מְנַן כָּל הַמֵּתִים הַצַּדִּיקִים חָלְפוּ עִם אֳנִיּוֹת אֵבָה. דְּהָא כַּמָּה וְהַחֲסִידִים וְאוֹתָם גְּרֵי הַצֶּדֶק אַרְבִּין שָׂטָן גּוֹ יַמָּא רַבָּא, וְשֶׁנֶּהֱרְגוּ עַל שְׁמוֹ, וְהוּא מוֹצִיאָם וְאִית אַרְבִּין וּסְפִינָן מִתְפָּרְשָׁן בְּחֶשְׁבּוֹן כְּמוֹ שֶׁנִּטְלָם (שמות צז ב) דָּא מִן דָּא. וְאִינּוּן אַרְבִּין בְּחֶשְׁבּוֹן, הֲדָא הוּא דִכְתִיב (ישעיה דְּהַאי נָחָשׁ שָׁאט בְּגַוְוּיהוּ מ) הַמּוֹצִיא בְמִסְפַּר צְבָאָם וגו' אִקְרוֹן אֳנִיּוֹת אֵבָה. בֵּינְךָ וּבֵין אִישׁ לֹא נֶעְדָּר. וְתָאנָא אָמַר הָאִשָּׁה. דָּא אִשָּׁה יִרְאַת יי'. רַבִּי שְׁמוּאֵל בְּרַבִּי יַעֲקֹב, נְפָשׁוֹת וּבֵין זַרְעֲךָ, אִלֵּין שְׁאָר עַמִּין הָרְשָׁעִים נְתוּנוֹת בְּיָדוֹ שֶׁל מַלְאָךְ עוֹבְדֵי עכו"ם. וּבֵין זַרְעָהּ, זֶה שֶׁשְּׁמוֹ דוּמָה, לְהַכְנִיסָם אִלֵּין יִשְׂרָאֵל. הוּא יְשׁוּפְךָ בַּגֵּיהִנֹּם וְלָדוֹן שָׁם, וְכֵיוָן רֹאשׁ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שֶׁנִּמְסָרוֹת בְּיָדוֹ, שׁוּב אֵינָן דְּזַמִּין לְבַעֲרָא לֵיהּ מֵעַלְמָא חוֹזְרוֹת עַד שֶׁיִּכָּנְסוּ לַגֵּיהִנֹּם, וְזֶה דִּכְתִיב (ישעיה כה) בִּלַּע הַמָּוֶת יִרְאַת דָּוִד שֶׁנִּתְיָרֵא כְּשֶׁעָשָׂה לָנֶצַח. וּכְתִיב (זכריה יג) וְאֶת רוּחַ אוֹתוֹ עָוֹן שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צד) לוּלֵי הַטֻּמְאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ. יי' עֶזְרָתָה לִי כִּמְעַט שָׁכְנָה רֹאשׁ, דָּא לְזִמְנָא דְּאָתֵי דּוּמָה נַפְשִׁי. אָמַר רַבִּי יֵיסָא דְּיִתְעָרוּן מֵתַיָּא. דְּהָא כְּדֵין הַנְּשָׁמָה פּוֹגַעַת לוֹ לְהַכְנִים אוֹתוֹ לֶהֱוֵי עַלְמָא רא"ש, דְּיִתְקַיֵּים גּוּף עִם שְׁאָר גּוּפוֹת הַצַּדִּיקִים בְּרִא"ש דְּאִיהוּ עַלְמָא עִלָּאָה. בְּחֶשְׁבּוֹנָם הֲדָא הוּא דִכְתִיב וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב. דָּא בְּהַאי וַיְדַבֵּר אֶל עֶפְרוֹן וגו'. אָמַר רַבִּי עַלְמָא הַשְׁתָּא דְּאִיהוּ עָקֵב תַּנְחוּם הַמַּלְאָךְ קוֹדֶם וְאוֹמֵר לוֹ.

רְאֵה מַה כְּתִיב לְמַעְלָה וְעֶפְרוֹן וְלָאו אִיהוּ בְּקִיּוּמָא וְהַהוּא יוֹשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי חֵת, שְׁחָתוֹ חִוִּיָא נָשִׁיךְ לְעַלְמָא וְאַחְשִׁיךְ לִשְׁבּוֹן בֶּעָפָר. וְהוּא מַקְדִּים אַנְפּוֹי בְּרֵיין. תָּא חֲזֵי יוֹמִין וְאוֹמֵר לוֹ לְהַכְנִים אוֹתוֹ הַגּוּף דְּבַר נָשׁ אִתְבְּרִיאוּ וְקַיְימוּ בְּחֶשְׁבּוֹן הַצַּדִּיקִים, הֲדָא הוּא בְּאִינּוּן דַּרְגִּין עִלָּאִין, כְּיוֹן דִּכְתִיב וַיַּעַן עֶפְרוֹן הַחִתִּי אֶת אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי חֵת לְכֹל בָּאֵי שַׁעַר עִירוֹ לֵאמֹר. מַאי לְכֹל בָּאֵי שַׁעַר עִירוֹ. רַב נַחְמָן אָמַר אִינּוּן דַּרְגִּין דִּכְתִיב (תהלים צ) יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וגו', מִכָּאן וּלְהַלְאָה לֵית [דף קכד ע"ב] דַּרְגָּא לְאִתְקַיְימָא. וּבְגִין כָּךְ פְּנָקְסֵיהּ, דַּאֲמַר רַב נַחְמָן וְהָכִי וְרָהֲבָ"ם עָמָל וָאָוֶן. וְאִינּוּן אִתְגְּזַר [עַל] וּבְחֶשְׁבּוֹן, עַל יְדוֹי כְּלָא הֲוֹוּ. אֲבָל אִינּוּן יוֹמִין דְּדוֹמָה עָאלִין בְּבָתֵּי קִבְרֵי דְּצַדִּיקַיָּא [דף קכד ע"ב] הֲווֹ וּבְחוֹשְׁבַן פִּתְקָא זִמִּין לַאֲפָקָא וְאִתְקַיְימוּ כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר לוֹן וְהוּא מְמוּנֶּה עַל דַּיְרֵי עַפְרָא. וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה. וְכֵן וְאֵלֶּה מַהוּ הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה יְמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אַבְרָהָם. וְאִי אֲשֶׁר בּוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי הַפְקָדָא תֵּימָא הָכִי נָמֵי כְּתִיב דְּשַׁלְוָה וּמְנוּחָה רַבָּה. אָמַר רַבִּי בְּיִשְׁמָעֵאל דִּכְתִיב (בראשית כה) שָׁלוֹם בַּר מִנְיוּמֵי אֵין לְךָ כָּל [וְאֵלֶּה] שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל. צַדִּיק וְצַדִּיק מֵאוֹתָם הָעוֹסְקִים אֶלָּא בְּתִשׁוּבָה אַהֲדָר, וְעַל דָּא קְרֵי בְּיוֹמוֹי וַיִּהְיוּ:

וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע. רַבִּי אַבָּא אָמַר כְּגַוְונָא דָּא לָא הֲוֹוּ בְּכָל נְשֵׁי עַלְמָא דְּהָא אִתְּמַר חוּשְׁבַּן יוֹמָהָא וּשְׁנָהָא וְקִיּוּמָהָא בְּעָלְמָא וְהַהוּא אַתַּר דְּאִתְקַבְּרַת בֵּיהּ. אֶלָּא לְאַחֲזָאָה דְּלָא הֲוָה כְּשָׂרָה בְּכָל נְשֵׁי עָלְמָא. וְאִי תֵּימָא הָא מִרְיָם דִּכְתִיב (במדבר כ) וַתָּמָת שָׁם מִרְיָם וַתִּקָּבֵר שָׁם. בְּגִין

לְאַחְזָאָה סָרְחָנָא דְיִשְׂרָאֵל קָא
אָתָא, דְּהָא מַיָּא לָא אָזְלֵי
לְהוֹ בְּיִשְׂרָאֵל אֶלָּא בִּזְכוּתָא
דְּמִרְיָם. אֲבָל לָא אִתְּמַר
בְּמִיתָתָהּ כְּמָה דְאִתְּמַר בְּשָׂרָה.
רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח (קהלת י) אַשְׁרֶיךָ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן
חוֹרִין וְשָׂרֶיךָ בָּעֵת יֹאכְלוּ.
הַאי קְרָא (צה ב) אוֹקְמוּהָ
חַבְרַיָּיא, אֲבָל אִית לָן
לְאִסְתַּכָּלָא בֵּיהּ, דְּזַכָּאִין אִינּוּן
יִשְׂרָאֵל דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
יְהַב לוֹן אוֹרַיְתָא לְמִנְדַּע כָּל
אוֹרְחִין סְתִימִין וּלְאִתְגַּלְיָיא
לוֹן רָזִין עִלָּאִין וְהָא אִתְּמַר.
אַשְׁרֶיךָ אֶרֶץ, דָּא אֶרֶץ הַחַיִּים,
בְּגִין דְּמַלְכָּא דִילָהּ אַזְמִין לָהּ
כָּל בִּרְכָאן דְּאִתְבָּרְכָא מֵאֲבָהָן
עִלָּאִין, רָזָא דְוא״ו דְּאִיהוּ
קַיְימָא לְאַרְקָא עִלָּאָה בִּרְכָאן
תַּדִּיר, וְאִיהוּ בֶּן חוֹרִין [דְּנָפַק
מֵעַלְמָא עִלָּאָה] בֶּן יוֹבְלָא
דְּאַפִּיק עַבְדִּין לְחֵירוּ, בְּרָא
דְּעַלְמָא עִלָּאָה דְּאַפִּיק תַּדִּיר
כָּל חַיִּין וְכָל נְהִירוּ וְכָל מְשַׁח
רְבוּת, וְכֻלָּא אַנְגִּיד הַאי בְּרָא
בַּתּוֹרָה שֶׁאֵין לוֹ מָאתַיִם עוֹלָמוֹת
וְכִסּוּפִין בִּשְׁבִיל הַתּוֹרָה הֲדָא
הוּא דִכְתִיב (שיר ח) וּמָאתַיִם
לַנּוֹטְרִים אֶת פִּרְיוֹ, וּמָאתַיִם עַל
שֶׁמּוֹסְרִים עַצְמָם בְּכָל יוֹם כְּאִילּוּ
נֶהֱרְגוּ עַל קִדּוּשַׁת שְׁמוֹ, וְנִצְחוֹ
כְּהַאי פִּסּוּקָא) וְכָךְ אָמְרוּ בְּהַאי
פִּסּוּקָא דִכְתִיב וְאָהַבְתָּ אֵת יי׳
וגו׳ וְתָאנָא כָּל הַמְכַוֵּין לִבּוֹ
בְּהַאי פִּסּוּקָא כְּדֵי לְמְסוֹר נַפְשׁוֹ
עַל קִדּוּשַׁת שְׁמוֹ מַעֲלֶה עָלָיו
הַכָּתוּב כְּאִלּוּ נֶהֱרַג בְּכָל יוֹם
עָלָיו הֲדָא הוּא דִכְתִיב (תהלים מד)
כִּי עָלֶיךָ הוֹרַגְנוּ כָּל הַיּוֹם. אָמַר
רַב נַחְמָן כָּל הַמּוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּהַאי
פִּסּוּקָא נוֹחֵל אַרְבַּע מֵאוֹת
עוֹלָמוֹת לָעוֹלָם הַבָּא. אָמַר רַב
יוֹסֵף וְהָא תְּנַן מָאתַיִם. אָמַר
רַב נַחְמָן מָאתַיִם עַל הַתּוֹרָה,
וּמָאתַיִם עַל שֶׁמְּסַר עַצְמוֹ בְּכָל
יוֹם עַל קִדּוּשַׁת שְׁמוֹ:

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וגו׳.
מַתְנִיתִין אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר עַל כָּל פָּנִים כָּךְ הוּא
דְּהַאי מַתְנִיתִין שַׁפִּיר דְּאִתְעֲבִיד
נִשְׁמָתָא הַהוּא דִכְתִיב בֵּיהּ

(יחזקאל א) וְהִנֵּה אוֹפַן אֶחָד בָּאָרֶץ בּוּכְרָא לְהַאי אֶרֶץ כְּמָא דְאַתְּ אֵצֶל הַחַיּוֹת לְאַרְבַּעַת פָּנָיו אָמַר (שמות ד) בְּנִי בְּכֹרִי יִשְׂרָאֵל, כִּדְאָמוּר בְּהַהִיא מַתְנִיתָא וּבְגִין כָּךְ אַשְׁ"רֵיךְ אֶרֶץ. וּמַה קַמַּיְיתָא. אֲמַר לֵיהּ רִבִּי אַבָּא דְּאִתְּמַר אִי לָךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ לֵימָא לָן מַר מֵהַהִיא מַתְנִיתִין נַעַר כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ, דְּהַאי אֲמַר לֵיהּ הָכֵי אִתְפְּרַשׁ בְּתַלְמַת אֶרֶץ תַּתָּאָה וְעַלְמָא תַּתָּאָה עֲשַׂר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי בְּפָרְשָׁתָא לָא יִנָּקָא אֶלָּא מִגּוֹ שָׁלְטָנוּתָא דְּיֵלִיהּ, אֲבָל הָכָא אִית לָן (דְּעִילָּא) דְּעָרְלָה. וְכֹלָּא מֵהַהוּא לְמֵימַר. פְּתַח וַאֲמַר (שיר ו) אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַּמָּתִי אַחַת הִיא דְּאוֹקְמוּהָ. וַוי לְאַרְעָא לְאִמָּהּ וגו'. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר דְּאִצְטְרִיךְ לְיִנָּקָא הָכֵי. תָּא מַאי הִיא דַּאֲנַן קָרִינָן הָכָא בְּשִׁיר חֲזִי הַאי נַעַר [דף קכה ע"א] לֵית הַשִּׁירִים לִישָׁנָא דְּנוּקְבָתָא, וְהָתָם לֵיהּ מִגַּרְמֵיהּ כְּלוּם בַּר כַּד בְּאוֹרַיְיתָא לִישָׁנָא דִּדְכוּרָא. אֶלָּא נָטִיל בִּרְכָאן לְזִמְנִין יְדִיעָן, אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הָכָא בַּתּוֹרָה וְכָל זִמְנִין דְּאִתְמְנָעוּ מִנֵּיהּ נִקְרָא בְּלָשׁוֹן זָכָר אֵצֶל הַגּוּף וְאִתְפְּגִים סִיהֲרָא וְאִתְחֲשָׁךְ מִפְּנֵי שֶׁהַגּוּף אֵצֶל הַנְּשָׁמָה וּבִרְכָאן אִתְמְנָעוּ מִנֵּיהּ וַוי כְּאִשָּׁה אֵצֶל הַזָּכָר, [דף קכה ע"א] לְעַלְמָא דְּאִצְטְרִיךְ לְיִנָּקָא וְהַנְּשָׁמָה לְגַבֵּי מַעְלָה כִּנְקֵבָה בְּהַהִיא שַׁעְתָּא. וְעוֹד בְּכַמָּה בְּפְנֵי הַזָּכָר וְכָל אֶחָד מַעֲלָתוֹ דִּינִין אִתְדָּן הַאי עַלְמָא עַד יוֹרֵשׁ. תְּנַן הָתָם בְּאַרְבָּעָה פְּעָמִים לָא יִנָּקָא מִנֵּיהּ, דִּכוּלָּא בְּדִינָא בְּשָׁעָה בְּכָל יוֹם עֵדֶן מְנַטֵּף עַל אִתְקַיָּים וְאִתְעֲבַד וְאוֹקְמוּהָ הַגָּן, וְיוֹצֵא מֵאוֹתָם הַטִּפּוֹת נָהָר (הָכִי). תָּא חֲזִי וַתֶּמֶת שָׂרָה גָּדוֹל הַמִּתְחַלֵּק לְאַרְבָּעָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע. רָזָא אִיהוּ, בְּגִין רָאשִׁים, וּשְׁמֹנֶה וְאַרְבָּעִים טִפּוֹת דְּלָא הַוָּה מִיתָתָהּ עַל יְדָא מְנַטֵּף בְּכָל יוֹם וּמִשָּׁם שִׁבְעִים דְּהַהוּא נָחָשׁ עַקְּימָאָה, וְלָא

שָׁלַט בָּהּ כִּשְׁאָר בְּנֵי עָלְמָא אִילָנֵי הַגַּן הַדָּא הוּא דִכְתִיב דְּאִיהוּ שַׁלִּיט בְּהוּ. וְעַל יָדֵיהּ (תהלים קד) יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יי׳. רַבִּי מֵתוּ בְּנֵי עָלְמָא מִיּוֹמָא דְּגָרִים תַּנְחוּם אָמַר מֵהָכָא (שם) מַשְׁקֶה לוֹן אָדָם בַּר מ״ש וְאַהֲר״ן הָרִים מֵעֲלִיוֹתָיו, אֵיזוֹ הִיא עֲלִיָּה וּמְרִי״ם דִּכְתִיב בְּהוּ עַל פִּי זֶהוּ עֵדֶן. וְעֵדֶן בְּאֵיזֶה מָקוֹם הוּא. יי׳. וּבְגִין יְקָרָא דִשְׁכִינְתָּא לָא כְתִיב בְּמִרְיָם עַל פִּי יי׳. אֲבָל בְּשָׂרָה כְּתִיב בְּקִרְיַת אַרְבַּע, דְּהָא תְּנַן שָׁם גִּנְזֵי חַיִּים טוֹבִים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וְנִשְׁמָתָן שֶׁל צַדִּיקִים וְהַגָּנוּז עֶלְיוֹן הוּא עֵדֶן לְמַטָּה מְכוּוָן בְּקִרְיַת אַרְבַּע, וְלֹא בְּנָחֹשׁ. בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן, כְּנֶגְדּוֹ גַּן בָּאָרֶץ וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ דְּאִתְחַבַּר דָּוִד מַלְכָּא בַּאֲבָהָן, שֶׁפַע בְּכָל יוֹם. אָמַר רַבִּי אַבָּהוּ וְעַל דָּא לָא הֲוָה מִיתָתָהּ בִּידָא שְׁמָנָה וְאַרְבָּעִים נְבִיאִים עָמְדוּ אֲחָרָא אֶלָּא בְּקִרְיַת אַרְבַּע. לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל וְכָל אֶחָד נָטַל תָּא חֲזֵי כַּד יוֹמִין דְּבַר נָשׁ בְּחֶלְקוֹ תַּמְצִית טִפָּה אַחַת אִתְקַיְימוּ בְּדַרְגִּין עִלָּאִין, מֵאוֹתָם טִפּוֹת שֶׁל עֵדֶן שֶׁהֵם אִתְקַיְּימִים בַּר נָשׁ בְּעָלְמָא. כֵּיוָן שְׁמֹנָה וְאַרְבָּעִים טִפּוֹת. וּמַה אִם דְּלָא אִתְקַיְּים בְּדַרְגִּין עִלָּאִין, כָּל נָבִיא שֶׁנָּטַל טִפָּה אַחַת מֵהֶן נָפְקִי וְנָחֲתִי לְתַתָּא עַד דְּקָרִיבוּ הָיְתָה מַעֲלָתוֹ בְּרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ עַל לְהַאי דַּרְגָּא דְּמוֹתָא שַׁרְיָא כָּל הַשְּׁאָר. אָדָם הָרִאשׁוֹן שֶׁהָיָה בֵּיהּ, וּכְדֵין נָטַיל רְשׁוּ לְאַפֵּיק מְקַבֵּל מִשְׁמָנָה וְאַרְבָּעִים לֹא כָּל נִשְׁמָתָא וְטָאס עָלְמָא בְּזִמְנָא שֶׁכֵּן, מִכָּאן אַתָּה לָמֵד כַּמָּה חָדָא וּנְטַיל נִשְׁמָתָא וְסָאִיב הָיְתָה חָכְמָתוֹ. רַבִּי בָּא אָמַר לֵיהּ לְגוּפָא וְאִשְׁתְּאַר מְסָאֲבָא. רַב כַּהֲנָא וְכִי מֵאַיִן הָיָה לָהֶם זַכָּאִין אִינּוּן צַדִּיקַיָּא דְּלָא לַנְּבִיאִים מֵאוֹתָם הַטִּפּוֹת, אֶלָּא

הָכֵי תְּנַן בְּכָל טִפָּה וְטִפָּה אִסְתָּאֲבוּ וְלָא אִשְׁתָּאַר בְּהוּ
הַיּוֹצֵאת מֵעֵדֶן רוּחַ חָכְמָה יוֹצֵא מִסָּאֲבוּתָא. וְתָא חֲזֵי
עִמּוֹ, וְעַל כֵּן אִתְגְּזַר בְּמַתְנִיתִין בְּאֶמְצָעוּת דְּרְקִיעָא אִתְקַטַּר
אִית מַיָּא מְגַדְּלָן חַכִּימִין, וְאִית חַד אוֹרְחָא קַסְטְרִירָא וְאִיהוּ
מַיָּא מְגַדְּלָן טִפְּשִׁין, וְאִינוּן מַיָּא א חִוְיָא דְּרְקִיעָא דְּכָל כְּכָבִין
דְּמְגַדְּלָן חַכִּימִין אִינוּן מַיָּא הֲווֹ דַּקִּיקִין כּוּלְהוּ קְטִירִין בֵּיהּ
מִטִּפִּין דְּעֵדֶן. דְּאָמַר רַבִּי יוֹסֵי וְקַיְימֵי בֵּיהּ תִּלֵּי תִּלִּין, וְאִינוּן
מַיָּא דְּבֵיהּ טִפִּין יָתְבִין (נ"א יַתִּירִין) מִכָּל אִינוּן אַרְבַּע נַהֲרֵי עוֹבְדֵי בְּנֵי עָלְמָא. כְּגַוְונָא דָּא
קַדְמָאָה הוּא דִּכְתִיב (בראשית ב) כַּמָּה חֲבִילֵי טְהִירִין נָפְקֵי
שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן. מַאי שֵׁם לְעַלְמָא מֵהַאי חִוְיָא עִלָּאָה
הָאֶחָד פִּישׁוֹן. הַמְיוּחָד מִכּוּלָּם קַדְמָאָה דְּאִתְפַּתָּא בֵּיהּ אָדָם,
פִּישׁוֹן וְהוּא הַנּוֹפֵל בְּאֶרֶץ וְכוּלְהוּ מִמַּנָּן בְּסִתִירוּ עוֹבָדֵי
מִצְרַיִם, וּלְפִיכָךְ הָיְתָה חָכְמַת [דף קכה ע"ב] עַלְמָא, וּבְגִין כָּךְ
(לְיִשְׂרָאֵל) מִצְרַיִם יוֹתֵר מִכָּל אָתֵי בַּר נָשׁ לְאִתְדַּכָּאָה,
הָעוֹלָם. וּמְשֻׁנְּגָזָרָה גְּזֵרָה שֶׁאָבְדָה מִסְתַּיְעִין לֵיהּ מִלְּעֵילָּא,
חָכְמַת מִצְרַיִם, נָטַל קוּדְשָׁא וְסִיּוּעָא דְּמָארֵיהּ סַחֲרָא לֵיהּ
בְּרִיךְ הוּא אוֹתָם טִפִּין וְזָרַק לוֹן וְאִסְתַּמַּר וְאִקְרֵי קָדוֹשׁ. אָתֵי
[דף קכה ע"ב] בְּהַהוּא גְּוָנָא בְּהַהוּא בַּר נָשׁ לְאִסְתָּאֲבָא, כַּמָּה
נַהֲרָא דְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן דִּכְתִיב חֲבִילִין טְהִירִין אִזְדַּמְּנוּ לֵיהּ.
(בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן וְכֻלְּהוּ (סַחֲרָן) שַׁרְיִין בֵּיהּ
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן. וְזֶה הָיָה וּמְסַחֲרִין לֵיהּ וּמְסָאֲבִין לֵיהּ
מוֹלִיד אַרְבָּעָה אֲחֵרִים וְהָאֶחָד וְאִקְרֵי טָמֵא, וְכֻלְּהוּ אָזְלֵי
הַמְיוּחָד הַנּוֹלָד מִמֶּנּוּ פִּישׁוֹן הָיָה.

מְשֻׁנְּטְלוּ אֵלּוּ הַטִּפּוֹת שֶׁלֹּא יָצְאוּ מֵהַגָּן אָבְדָה הַחָכְמָה מִמִּצְרַיִם.
וּמֵאוֹתוֹ הָרוּחַ שֶׁהָיָה יוֹצֵא מֵעֵדֶן, תִּמְצוֹ כָּל נָבִיא וְנָבִיא, וְהַיְינוּ

וּמַכְרְזֵי קַמֵּי טָמֵא טָמֵא כְּמָה דִּכְתִיב מִתְהַלֵּךְ בַּגַּן לְרוּחַ הַיּוֹם.
דְּאַתְּ אָמַר (ויקרא יג) וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא. וְכֻלְּהוּ קְטִירִין בְּהַהוּא
חִיוְיָא קַדְמָאָה וּסְתִירִין בְּכַמָּה עוֹבָדֵי עָלְמָא. רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי
יוֹסֵי הֲווֹ אָזְלִי מִטְבֶּרְיָא לְלוּד. אֲמַר רַבִּי יִצְחָק תְּוֹוהַנָּא עַל
הַהוּא רָשָׁע דִּבְלָעֵם דְּכָל עוֹבָדוֹי דְּהַהוּא רָשָׁע הֲווֹ לְמַעְלָה בְּעַדְנָן
מִסְטְרָא דְּמָסָאבָא. וְהָכָא אוֹלִיפְנָא רָזָא חַדָּא, דְּכָל זִינֵי נְחָשַׁיָּא
דְּעַלְמָא כְּלְהוֹן מֵהַנָּאוֹתָיו וְכִסּוּפָיו עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. אֲמַר רַבִּי יִצְחָק
קַדְמוֹנִי דְּאִיהוּ רוּחַ מְסָאבָא מִזְּוְהֲמָא, וּבְגִין כָּךְ כָּל חַרְשִׁין
דְּעַלְמָא אִקְרוֹן עַל שְׁמָא דָּא נְחָשִׁים (ועקרבים) וְכֻלְּהוּ מֵהַאי
סִטְרָא נָפְקִי. וּמַאן דְּאִתְמְשַׁךְ בְּהַאי הָא אִסְתָּאַב. וְלָא עוֹד
אֶלָּא דְּבָעֵי לְאִסְתָּאָבָא בְּגִין לְאַמְשָׁכָא עֲלֵיהּ הַהוּא סִטְרָא
דְּרוּחַ מְסָאבָא. דְּהָא תָּנִינָן כְּגַוְונָא דְּאִתְעַר בַּר נָשׁ הָכִי
נָמֵי אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ מִלְעֵילָּא, אִי אִיהוּ אִתְעַר בְּסִטְרָא
דִּקְדוּשָׁה אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ

דִּכְתִיב מִתְהַלֵּךְ בַּגַּן לְרוּחַ הַיּוֹם.
וְגַוְונָא זֶה בַּגַּן עֵדֶן לֶעָתִיד לָבוֹא, (שיר ג) מִי זֹאת עוֹלָה מִן
הַמִּדְבָּר. מִי זֹאת עוֹלָה בֵּין הָעֲלִיּוֹנִים מֵהַגּוֹף הֶחָרֵב שְׁדוֹמֶה
לְהֶבֶל דִּכְתִיב (תהלים קמד) אָדָם דָּמָה. הוּא מֵשִׁיב וְאוֹמֵר (שיר ו) אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַּמָּתִי,
אַחַת הִיא מְיוּחֶדֶת הִיא. אַחַת הִיא לְאִמָּהּ, לְאִמָּהּ זוֹ הִיא כְּסֵא

הַכְּבוֹד שֶׁהִיא אֵם לַנְּשָׁמָה קְדוּשָׁה מִלְּעֵילָא וְאִתְקַדַּשׁ. וְיוֹלֶדֶת לָהּ שְׁנֵי גְּוָנִין מִמֶּנָּה. רָאוּבֵן וְאִי אִיהוּ אִתְעַר בְּסִטְרָא בְּנוֹת וַיַּאֲשֻׁרוּהָ. אֵלּוּ שְׁאָר דְּמְסָאֲבָא הָכִי אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהֵן בְּמַעֲלָתָן לְמַעְלָה רוּחַ מְסָאֲבָא וְאִסְתָּאַב. דְּהָא וְהֵם הַנִּקְרָאוֹת בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם. אִתְּמַר עַל מַה דְּתָנִינָן אָתֵי אָמַר רַבִּי יוֹסֵי הָא חֲזַרְנָא עַל בַּר נָשׁ לְאִסְתָּאֲבָא מְסָאֲבִין מַה דַּאֲמָרָן אֵלּוּ נִקְרָאוֹת בְּנוֹת לֵיהּ. בְּגִין כָּךְ הַהוּא רָשָׁע יְרוּשָׁלַיִם, וְהָאֲחֵרוֹת נִקְרָאוֹת דְּבִלְעָם, בְּגִין לְאַמְשָׁכָא עֲלֵיהּ בְּנוֹת לוֹט. רָאוּבֵן בָּנוֹת וַיַּאֲשֻׁרוּהָ. רוּחַ מְסָאֲבָא מֵהַהוּא נָחָשׁ שְׁאָר הַנְּשָׁמוֹת מְשַׁבְּחוֹת לָהּ, עִלָּאָה, הֲוָה אִסְתָּאַב בְּכָל וְאוֹמְרוֹת שָׁלוֹם בּוֹאֵךְ. מְלָכוֹת לֵילְיָא בַּאֲתָנֵיהּ, וַהֲוָה עָבִיד וּפְלַגְשִׁים, מְלָכוֹת אֵלּוּ הָאָבוֹת עִמַּהּ עוֹבָדֵי אִישׁוּת בְּגִין שֶׁהֵם מְלָכוֹת. וּפְלַגְשִׁים, הֵן גֵּרֵי לְאִסְתָּאֲבָא וּלְאַמְשָׁכָא עֲלֵיהּ הַצָּדֵק. כּוּלָּם מְשַׁבְּחוֹת וּמְקַלְּסוֹת רוּחַ מְסָאֲבָא, וּכְדֵין עָבִיד אוֹתָהּ עַד שֶׁנִּכְנֶסֶת לְמַעְלָה, וַאֲזַי חֲדָרְשׁוּי וְעוֹבָדוֹי. וְשֵׁירוּתָא הַנְּשָׁמָה בְּמַעֲלָתָהּ [דף קכו ע"א] דְּעוֹבָדוֹי הֲוֵי נָטִיל נָחָשׁ וּמִתְקַיְּמָא אֲרִיכוּת הַיָּמִים הַדָּא מֵאִינּוּן חִוְיִין וְקָטִיר לֵיהּ הוּא דִּכְתִיב וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא קָמֵיהּ וּבְזַע [דף קכו ע"א] רֵישֵׁיהּ בַּיָּמִים. נִכְנַם בַּאֲרִיכוּת הַיָּמִים וְאַפֵּיק לִישָׁנֵיהּ וּנְטִיל עִשְׁבִּין לָעוֹלָם הַבָּא. רַבִּי אַבָּא סָבָא יְדִיעָן וְאוֹקִיד כּוּלָּא וַעֲבִיד קָם עַל רַגְלוֹי וַאֲמַר מְנוּחָה מְנִיהּ קְטַרְתָּא חָדָא, לְבָתַר וְשָׁלוֹם גָּרְמִין יְהֵא לָךְ רַבִּי שִׁמְעוֹן נְטִיל רֵישָׁא דְּהַהוּא חִוְיָא בֶּן יוֹחָאי דְּחָזְרַת עֲטָרָה לְיוֹשְׁנָהּ. וּבְזַע לֵיהּ לְאַרְבַּע סִטְרִין וַעֲבִיד מְנִיהּ קְטַרְתָּא אָחֳרָא.

וַעֲבִיד עִגּוּלָא חַד, וַהֲוָה אָמַר מִלִּין וַעֲבִיד עוֹבָדִין אָחֳרָנִין, עַד דְּאַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחִין מְסָאֲבִין, וְאוֹדִיעִין לֵיהּ מַה

דְּאִצְטְרִיךְ, וַעֲבִיד בְּהוּ עוֹבָדוֹי כְּפוּם מַה דְּאִינוּן יָדְעֵי מִסְטָרָא דְּהַהוּא חִוְיָא דִּרְקִיעָא. מִתַּמָּן אִתְמַשַּׁךְ בְּעוֹבָדוֹי וַחֲרָשׁוֹי עַד דְּאַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רוּחַ מֵהַהוּא נָחָשׁ קַדְמָאָה. וּמֵהָכָא הַוָּה יָדַע יִדְיָעָן וָחָרָשִׁין וְקוֹסְמִין. וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב וְלֹא הָלַךְ כְּפַעַם בְּפַעַם לִקְרַאת נְחָשִׁים, נְחָשִׁים וַדַּאי, וְעִקָּרָא וְשָׁרְשָׁא בְּמִסְאֲבוּתָא אִיהוּ כְּמָה דְּאוּקְמָה, וּלְבָתַר שֵׁירוּתָא דְּכֻלָּא לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּנָחָשׁ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי אַמַּאי כָּל זַיְינֵי חָרָשִׁין וְקוֹסְמִין לָא אִשְׁתַּכָּחוּ אֶלָּא בִּנְשַׁיָּיא. אָמַר לֵיהּ הָכֵי אוֹלִיפְנָא מִדַּאֲתָא נָחָשׁ עַל חַוָּה הִטִּיל בָּהּ זוּהֲמָא, בָּהּ אַטִּיל וְלָא בְּבַעְלָהּ. אָמַר הָכֵי הוּא וַדַּאי, אָתָא רַבִּי יוֹסֵי וּנְשָׁקֵיהּ לְרַבִּי יִצְחָק, אָמַר כַּמָּה זִמְנִין שָׁאֵילְנָא הַאי מִלָּה וְלָא זָכֵינָא בָּהּ אֶלָּא הַשְׁתָּא. אָמַר לֵיהּ כָּל הַנֵּי עוֹבָדִין וְכָל מַה דְּיָדַע בִּלְעָם מֵאָן אַתַּר דְּתָנְיָן בְּמַתְנִיתָא קַדְמָאָה דְּיֵינָן שֶׁהַנְּשָׁמָה הִיא בְּתַשְׁלוּמָהּ בַּאֲתַר עִלָּאָה (לְזִמְנָא בַּתְרָא עָאלִין) לָא תָּבַאת לְגוּפָא, אֶלָּא אִתְבְּרִיאָן מִנָּהּ נִשְׁמֵי אָחֳרָנִין דְּנָפְקֵי מִנָּהּ וְאִיהִי אִשְׁתְּאַרַת בְּקִיּוּמָא, עַד דַּאֲתָא רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַאי וְדָרַשׁ וּמַה אִם בָּעוֹלָם הַזֶּה שֶׁהוּא הֶבֶל וַהֲגוּף שֶׁהוּא טִפָּה סְרוּחָה נִכְנֶסֶת בּוֹ אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה. לֶעָתִיד לָבֹא שֶׁיִּצָּרְפוּ כּוּלָּם וְיִהְיֶה הַגּוּף מוּכְחָר בְּקִיּוּם וְתַשְׁלוּם יוֹתֵר, אֵינוֹ דִּין לְהַכְנִיס אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה בּוֹ בְּכָל הַתַּשְׁלוּמִין וְהָעִלּוּיִין שֶׁבָּהּ. אָמַר רַבִּי אַחָא אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה (בּוֹ בְּכָל הַתַּשְׁלוּמִין וְהָעִלּוּיִין שֶׁבָּהּ) מַמָּשׁ וְאוֹתוֹ הַגּוּף מַמָּשׁ עָתִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְהַעֲמִידָן בְּקִיּוּמָן לֶעָתִיד לָבֹא, אֲבָל שְׁנֵיהֶם יִהְיוּ שְׁלֵמִים בְּתַשְׁלוּם הַדַּעַת לְהַשִּׂיג מַה שֶּׁלֹּא הִשִּׂיגוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה:

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וגו'. רַבִּי בּוֹ אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן (בְּאוֹתָם הַיָּמִים) בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם שֶׁהוּא יָמִים, וְלֹא בָּעוֹלָם הַזֶּה

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת ויקהל

יום **ראשון**	**טז** 16	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין פ"ט **ירושלמי:** מועד קטן ב' **תוספתא:** מגילה א **נ"ך:** מלכים ב יא **משניות:** עדיות ב **זהר:** חלק ב עמ' קכא-קכב	**פורים משולש בירושלים ובמוקפין** **עלות השחר** (72 דק') ... 4:35 | **סו"ז תפילה** ..... 9:47 **נץ החמה** ..... 5:47 | **חצות היום** ..... 11:47 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:02 | **שקיעה** ..... 5:46 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:47 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:59
יום **שני**	**יז** 17	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין צ' **ירושלמי:** מועד קטן ג' **תוספתא:** מגילה ב **נ"ך:** מלכים ב יב **משניות:** עדיות ג **זהר:** חלק ב עמ' קכג-קכד	**עלות השחר** (72 דק') ... 4:33 | **סו"ז תפילה** ..... 9:46 **נץ החמה** ..... 5:46 | **חצות היום** ..... 11:46 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:01 | **שקיעה** ..... 5:46 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:46 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:59
יום **שלישי**	**יח** 18	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין צ"א **ירושלמי:** מועד קטן ד' **תוספתא:** מגילה ג **נ"ך:** מלכים ב יג **משניות:** עדיות ד **זהר:** חלק ב עמ' קכה-קכו	**עלות השחר** (72 דק') ... 4:32 | **סו"ז תפילה** ..... 9:46 **נץ החמה** ..... 5:44 | **חצות היום** ..... 11:46 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:00 | **שקיעה** ..... 5:47 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:45 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:00
יום **רביעי**	**יט** 19	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין צ"ב **ירושלמי:** מועד קטן ה' **תוספתא:** מועד קטן א **נ"ך:** מלכים ב יד **משניות:** עדיות ה **זהר:** חלק ב עמ' קכז-קכח	**עלות השחר** (72 דק') ... 4:31 | **סו"ז תפילה** ..... 9:45 **נץ החמה** ..... 5:43 | **חצות היום** ..... 11:46 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 7:59 | **שקיעה** ..... 5:48 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:44 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:01
יום **חמישי**	**כ** 20	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין צ"ג **ירושלמי:** מועד קטן ו' **תוספתא:** מועד קטן ב **נ"ך:** מלכים ב טו **משניות:** עדיות ו **זהר:** חלק ב עמ' קכט- קל	**עלות השחר** (72 דק') ... 4:29 | **סו"ז תפילה** ..... 9:44 **נץ החמה** ..... 5:42 | **חצות היום** ..... 11:45 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 7:58 | **שקיעה** ..... 5:49 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:44 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:02
יום **שישי**	**כא** 21	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין צ"ד **ירושלמי:** מועד קטן ז' **תוספתא:** חגיגה א **נ"ך:** מלכים ב טז **משניות:** עדיות ז **זהר:** חלק ב עמ' קלא- קלב	**עלות השחר** (72 דק') ... 4:28 | **סו"ז תפילה** ..... 9:44 **נץ החמה** ..... 5:40 | **חצות היום** ..... 11:45 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 7:57 | **שקיעה** ..... 5:49 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:43 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:02 **הדלקת נרות** (40 דק'): **5:09** (20 דק'): **5:29**
שב"ק	**כב** 22	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין צ"ה **ירושלמי:** מועד קטן ח' **תוספתא:** חגיגה ב **נ"ך:** מלכים ב יז **משניות:** עדיות ח **זהר:** חלק ב עמ' קלג-קלד	**שבת קודש פרשת ויקהל - פרה** **עלות השחר** (72 דק') ... 4:26 | **סו"ז תפילה** ..... 9:43 **נץ החמה** ..... 5:39 | **חצות היום** ..... 11:45 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 7:57 | **שקיעה** ..... 5:50 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:42 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 7:03 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 7:03**

אֱמוּנָה נֶחְלֶקֶת לְג' עִנְיָנִים : אֱמוּנָה בַּה', אֱמוּנַת חֲכָמִים, אֱמוּנָה בְּעַצְמוֹ ; אֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא זוֹכִין עַל יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל יְדֵי אֱמוּנוֹת קְדוֹשׁוֹת אֵלּוּ זוֹכֶה אָדָם לֶאֱמוּנָה בְּעַצְמוֹ, לְהַאֲמִין בְּעַצְמוֹ ! יֵשׁ בְּךָ כֹּחוֹת עֲצוּמִים - תְּשִׁתַּמֵּשׁ אִתָּם ! (משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)